

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย

ในระบบธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทย

THE DIVERSIFICATION AND EFFECTION OF INTEREST RATE
IN COMMERCIAL BANK OF THAILAND

ของ

นางสาวเพ็ญน้อย อุลวัฒนา

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

12 / พฤศจิกายน 35

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์บรรเลง ศรีพัฒน์ไธย)

หัวหน้าภาควิชา

12 / พฤศจิกายน 35

(อาจารย์นิตยา สิทธิโชค)

ปล.พ.

พ ๕๕๗ ๗

๒๕๓๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14207

เรื่อง

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยในระบบ

ธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทย

THE DIVERSIFICATION AND EFFECTION OF INTEREST RATE

IN COMMERCIAL BANK OF THAILAND

T097820

โดย

ร.พ.

พ887๗

๒5๒5

นางสาวเพ็ญน้อย อุบลวัฒนา

เลขทศ..... 97820

เลขทะเบียน.....

วันเดือนปี..... 9 Jun 2008

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. ๒๕๓๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูงขึ้นปริมาณเงินฝากเพื่อเรียกก็จะลดลงประเภทที่๒. ปริมาณเงินฝากออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและผลต่างระหว่าง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์กับเงินฝากประจำโดยมีความสัมพันธ์ในทางลบ กับอัตราเงินเฟ้อ ประเภทที่๓. ปริมาณเงินฝากประจำ มีความสัมพันธ์ในทาง บวกกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำและเงินออมของครัวเรือน ประเภทที่๔. เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลต่าง ระหว่างอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารแห่ง ประเทศไทย ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของ ธนาคารแห่งประเทศไทย จะทำให้ธนาคารพาณิชย์กู้เงินจากธนาคารแห่ง ประเทศไทยมากขึ้น ในด้านการให้กู้ยืมและการลงทุน แบ่งออกเป็น ๕ ประเภทดังนี้ ประเภทที่๑. เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณเงินฝากทั้งหมด กล่าวคือถ้าปริมาณ เงินฝากทั้งหมดมาก ปริมาณเงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยก็มากด้วย นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ย ตัวเงินคลัง กล่าวคือถ้าอัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลังสูงจะสามารถจูงใจให้ ธนาคารหันไปลงทุนซื้อตัวเงินคลังมากขึ้นทำให้ปริมาณเงินสดในมือและเงินฝาก ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยลดลง ประเภทที่๒. เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ นอกจากนี้ผลต่าง ระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้กับอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล ยังมีความ สัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเงินให้กู้เบิกเกินบัญชี ซึ่งธนาคารพาณิชย์ จะเปรียบเทียบ ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้มีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยพันธบัตร รัฐบาลหรือไม่ ยิ่งความแตกต่างมากก็ยิ่งจูงใจให้ปล่อยเงินให้กู้มากขึ้น ประเภทที่๓. ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทปริมาณ การซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินภายในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับอัตรา

ดอกเบีย้เงินให้สูงขึ้น ปริมาณการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินก็มากขึ้นด้วย
ปริมาณการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า มีความสัมพันธ์กับอัตรา
ดอกเบีย้เงินให้สูงขึ้น โดยมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นลบ แสดงว่าเมื่ออัตรา
ดอกเบีย้เงินให้สูงขึ้น จะทำให้ธนาคารพาณิชย์ลดปริมาณการซื้อลดประเภท
นี้ลง ปริมาณการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก มีความสัมพันธ์
ในทางบวกกับปริมาณการส่งออก กล่าวคือถ้าปริมาณการส่งออกมากปริมาณการ
ซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินประเภทนี้ก็มากด้วย ประเภทที่ ๔. พันธบัตรรัฐบาล
มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับเงินฝากที่หักสำรองตามกฎหมาย นอกจากนี้ยัง
มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลต่างระหว่างอัตราดอกเบีย้พันธบัตรรัฐบาลกับ
อัตราดอกเบีย้ตัวเงินคลัง แสดงว่าในการถือพันธบัตรรัฐบาลธนาคารพาณิชย์
จะพิจารณาอัตราดอกเบีย้พันธบัตรรัฐบาลเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบีย้ตัวเงิน
คลัง ประเภทที่ ๕. ตัวเงินคลัง แบบจำลองไม่เป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้
จากการศึกษาในครั้งนี้ ได้เกิดปัญหาคือข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
น้อยเกินไปทำให้เกิดปัญหา Autocorrelation คือการที่ค่าคลาดเคลื่อน
ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยการเพิ่มจำนวนตัวอย่าง
ข้อมูลให้มากขึ้น โดยควรมีจำนวนตัวอย่างข้อมูลให้มากขึ้น โดยควรมี
จำนวนตัวอย่าง ประมาณ ๑๕ ตัวอย่าง

คำนิยม

การศึกษาและเรียบเรียงปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยการช่วยเหลือให้คำแนะนำ ปรีกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากอาจารย์เสาวคนธ์ เลือดกาญจนะ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ บรรเลง กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการเรียบเรียงปัญหาพิเศษ และทำให้การศึกษาครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ให้ความกรุณาในด้านข้อมูล และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงได้ทุกท่าน

เพ็ญน้อย อุบลวัฒนา
พฤศจิกายน ๒๕๓๔

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(๔)

บทที่ ๑ บทนำ

๑

ความสำคัญและปัญหาการศึกษา

๑

วัตถุประสงค์การศึกษา

๔

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔

ขอบเขตการศึกษา

๕

นิยามศัพท์

๕

ตรวจเอกสาร

๖

วิธีการศึกษา

๘

บทที่ ๒ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

๑๐

โครงสร้างของธนาคารพาณิชย์และ

มาตรการการควบคุมของธนาคารกลาง

๑๐

ลักษณะการดำเนินงานโดยทั่วไป

๑๐

มาตรการควบคุมธนาคารพาณิชย์

๑๒

โครงสร้างธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

๑๕

การศึกษาในอดีตเกี่ยวกับธนาคารแห่งประเทศไทย

๑๓

หุ้่นจำลองของธนาคารแห่งประเทศไทย

๑๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารความสำคัญและโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความสำคัญของอัตราดอกเบี้ย	๒๕
โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย	๒๖
การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย	๒๗
บทที่ ๓ ผลการประมาณผลการโครงสร้าง	๔๗
แนวความคิดและสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา	๔๗
หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย	๔๘
ผลที่ได้จากการคำนวณ	๗๐
เงินฝากเพื่อเรียก	๗๐
เงินฝากออมทรัพย์	๗๑
เงินฝากประจำ	๗๒
เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย	๗๔
เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย	๗๕
เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี	๗๖
ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินภายในประเทศ	๗๘
ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า	๗๙
ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก	๘๐
พันธบัตรรัฐบาล	๘๑
ตัวเงินคลัง	๘๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ สรุปลงและข้อเสนอนแนะ	๘๓
สรุป	๘๓
ข้อเสนอนแนะ	๘๕
เอกสารอ้างอิง	๘๖
ภาคผนวก	๘๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย	๓
๒. งบดุลของธนาคารพาณิชย์	๑๕
๓. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์	๔๒
๔. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากเพื่อเรียก	๕๕
๕. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากออมทรัพย์	๖๐
๖. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากประจำ	๖๑
๗. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินกู้ ของธนาคารพาณิชย์จากธนาคารแห่งประเทศไทย	๖๒
๘. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินสด ในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย	๖๓
๙. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินให้ กู้เบิกเกินบัญชี	๖๔
๑๐. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภท ตัวสัญญาใช้เงินในประเทศ	๖๕
๑๑. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภท ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก	๖๖
๑๒. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภท ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า	๖๗
๑๓. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทพันธบัตรรัฐบาล	๖๘
๑๔. หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทตัวเงินคลัง	๖๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาการศึกษา

ประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาการขาดแคลนเงินทุนมาโดยตลอด ในขณะที่ความต้องการกู้ยืมเงินทุนมีทิศทางขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ทั้งการกู้ยืมจากภาคเอกชนและภาครัฐบาล ขณะที่นโยบายอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดออกมา นั้นเป็นนโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำ ไม่จูงใจต่อการระดมเงินออม ทำให้อุปทานของเงินทุนมีไม่พอเพียงต่อความต้องการลงทุนดังกล่าว ส่งผลให้ปัญหาความไม่สมดุลระหว่างเงินออมและเงินลงทุนมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในอดีตที่ผ่านมา ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศมีความต้องการเงินทุนเพื่อก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจนานาประการเพิ่มขึ้น ความจำเป็นในการเร่งระดมเงินออมภายในประเทศจึงเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นการปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว จะช่วยปรับให้ความต้องการลงทุนและการออมในระบบเศรษฐกิจมีความสมดุลกันมากขึ้น

การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยของไทย นับตั้งแต่ปี ๒๔๘๘ เป็นต้นมา จนถึงปี ๒๕๓๒ มักอยู่ในรูปของการกำหนดเพดานสูงสุด อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินให้กู้ยืม และการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยคิดกับธนาคารพาณิชย์ ในขณะที่เดียวกันทางการก็ดำเนินนโยบายควบคุมการจัดสรรสินเชื่อ (Selective Credit Control) โดยกำหนด จำนวนเงินให้กู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมการลงทุนบางประเภท เช่น การผลิตเพื่อส่งออก การผลิตในภาคเกษตรกรรม เป็นต้น

นอกจากนั้นข้อกำหนดทางกฎหมายอันได้แก่ พระราชบัญญัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยก็เป็นปัจจัยที่กำหนดให้นโยบายอัตราดอกเบี้ยของประเทศไทย โดยเฉพาะก่อนช่วงปี ๒๕๒๔ ขาดความยืดหยุ่นต่อการปรับตัว ส่งผลให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากอัตราดอกเบี้ยไม่สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยตลาด

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศก็มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยในประเทศค่อนข้างมากจากการที่ระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศไทยเป็นระบบเปิด และพึ่งพาการค้า การเงินและการลงทุนจากต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์สูงและแม้ว่าจะมีการควบคุมปริวรรตเงินตรา (Exchange Control) แต่หน่วยธุรกิจก็ยังสามารถทำการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศได้ ผลที่ตามมาคือการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในประเทศ อีกทั้งความไม่ยืดหยุ่นของโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยภายใต้เงื่อนไขของการผูกขาดตลาดเงินตราต่างประเทศ โดยธนาคารขนาดใหญ่เพียงไม่กี่แห่ง ได้ก่อให้เกิดการสกัดกั้นเงินทุนไม่ให้ไหลกลับเข้าประเทศโดยสะดวก เนื่องจากมีการเก็บกำไรจากส่วนที่แตกต่างของอัตราดอกเบี้ยในเงินสกุลที่จะมีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยน (Interest Arbitrage) และยิ่งส่งผลไปถึงการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ จึงทำให้เกิดความล่าช้าไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ด้วย

นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ เป็นต้นมารัฐบาลโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลังได้พยายามใช้มาตรการด้านการเงินและการคลังหลายประการ อาทิเช่น นโยบายในด้านการยกเว้นภาษีเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ (Withholding Tax) เพื่อทำให้เงินทุนไหลเข้ามาในประเทศมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ (Composition) การสำรองตามกฎหมาย เพื่อทำให้ธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องสูงขึ้น นโยบายที่สำคัญประการหนึ่งคือ นโยบายด้านการยกโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้น ทั้งด้านเงินฝากและ

การปล่อยเงินกู้ (Interest Rate Structure) ได้มีมาตรการนี้ออกมาหลายครั้งด้วยกัน แต่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่คือเดือนมีนาคมปี ๒๕๒๓ (การเงินการธนาคาร , ๒๕๒๓) รัฐบาลโดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีประกาศยกเลิกการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

	อัตราดอกเบี้ย		
	ก่อนหน้า	๑๖ มีค ๒๓	๓๐ มีค ๒๓
เงินฝากออมทรัพย์	๓.๒๕	๓.๒๕	๓.๒๕
เงินฝากประจำตั้งแต่ ๑ ปี	๕.๕	ลอยตัว(๑๑.๕)	ลอยตัว(๑๑.๕)
เงินฝากประจำ ๖ เดือน	๕.๕	ลอยตัว(๑๑.๐)	ลอยตัว(๑๑.๐)
เงินฝากประจำ ๓ เดือน	๕.๕	ลอยตัว(๑๑.๐)	ลอยตัว(๑๑.๐)
เงินกู้	๑๕.๐	๑๖.๕	๑๖.๕

(ที่มา: จินตนา , ๒๕๒๓: น. ๕.)

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมเป็นประจักษ์พยานอย่างดีว่า นโยบายการเงินได้เริ่มตระหนักถึงการใช้อัตราดอกเบี้ยในการแก้ไขปัญหาความขาดแคลนเงินทุนยิ่งกว่าก่อนหน้านี้ แต่เดิมนั้นโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเกือบไม่มีการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเงินฝากและเงินกู้ย่อมน่าจะมีผลกระทบต่อเงินออมในธนาคารพาณิชย์ ต่อการปล่อยกู้ของธนาคาร

ตลอดจนต่อการลงทุนและซื้อขายในระบบเศรษฐกิจ แต่การตอบสนองที่แท้จริง เอกสารฉบับนี้เป็นการให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้รู้เห็นประโยชน์ของการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างไร เป็นสิ่งที่ไม่สามารถบอกได้โดยทฤษฎี เป็นสิ่งที่ต้องวัดหรือศึกษาข้อเท็จจริงจึงเห็นสมควรทำการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ย นอกจากนี้จะช่วยทำให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการตอบสนองของประชาชนและธนาคารพาณิชย์ได้ดีขึ้นแล้วก็นำไปประกอบกับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราดอกเบี้ยในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

๑. ศึกษาโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของประเทศไทย
๒. ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ การให้กู้ยืมและการลงทุนของธนาคารพาณิชย์โดยอาศัยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์ จากข้อมูลรายปีระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๓

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของการถือสินทรัพย์ และหนี้สินแต่ละชนิดในระบบธนาคารพาณิชย์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้พฤติกรรมเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไป
2. ทำให้ทราบถึงระดับของอัตราดอกเบี้ย ที่ทำให้อุปสงค์ของเงินทุนและอุปทานของเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์มีระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะมีแนวทางในการวางนโยบายด้านอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมแก่การแก้ปัญหาด้านความขาดแคลนเงินทุนอันเป็นประโยชน์ในด้านการจัดสรรเงินทุนในอันที่จะเป็นประโยชน์ในด้านการจัดสรรเงินทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตการศึกษา

๑. ในภาคการเงินนั้นประกอบไปด้วย สถาบันการเงินหลายสถาบันด้วยกัน การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะบทบาทของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้เพราะ
 - ก. ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินหลักของประเทศกว่าร้อยละ 70 ของเงินออมของภาคครัวเรือนถูกระดมโดยสถาบันการเงินนี้
 - ข. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์เป็นไปได้มากกว่าสถาบันการเงินอื่น
๒. ในการศึกษาครั้งนี้อาศัยข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔-๒๕๓๓ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการเงินของธนาคารพาณิชย์ในลักษณะสำคัญอย่างไร

นิยามศัพท์

ดอกเบีย หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องชำระแก่ผู้ให้กู้ เนื่องจากนำเงินหรือสิ่งของมีค่าอื่นของผู้ให้กู้ไปใช้ประโยชน์ โดยสัญญาว่าจะชำระคืนเต็มมูลค่าในวันกำหนดใน

อุปสงค์ของเงิน หมายถึง ความต้องการเงินในตลาดเงินตรา

อุปทานของเงิน หมายถึง ความต้องการเสนอเงินในตลาดเงินตรา

เพดานอัตราดอกเบี้ย หมายถึง อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์จ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราดอกเบี้ยลอยตัว หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่ง เป็นผู้กำหนด

Grameen Bank หมายถึง ธนาคารที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยในชนบทกู้ยืมโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ตรวจเอกสาร

สุรکش บุนนาค และ วณี น้อยเกียรติกุล (๒๕๓๒)

กล่าวไว้ว่า ดอกเบี้ยตลอดจนโครงสร้างของอัตราดอกเบี้ยมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจแบบเสรี ดอกเบี้ยถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการควบคุมและอำนวยความสะดวกแก่เศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ได้ประสบกับวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ การเงิน อัตราดอกเบี้ยได้สูงขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นประวัติการณ์ ผลของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศจะมีผลกระทบต่อดอกเบี้ยในประเทศไทย

สำนักที่ปรึกษาเศรษฐกิจ และ ครัวเรือน โภคภัณฑ์ (๒๕๓๓) การดำเนินนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยทางด้านอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ในระยะเวลากว่า ๓๐ปีที่ผ่านมา ให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น โดยในระยะแรกเริ่มนั้นการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยสูงสุดเพื่อป้องกันมิให้ธนาคารพาณิชย์มีการแข่งขันกันมากเกินไป เนื่องจากในระยะนั้นเป็นยุคแรกของการดำเนินกิจการธนาคารพาณิชย์ไทย หากมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงอาจจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาในการดำเนินงาน เป็นการทำลายศรัทธาความเชื่อมั่น ในความมั่นคง

เอกสารแนบเอกสารที่ส่งมอบให้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่อผู้ผู้ให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของกิจการธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะไม่จูงใจให้มีการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด ต่อมาเมื่อสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ยกเลิกการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และ คาดว่าในอนาคตอันใกล้นี้อาจจะมีการยกเลิกการกำหนดเพดานอัตรา ดอกเบี้ยเงินกู้ในที่สุด

นิรนาม (๒๕๓๔) รายงานข่าวจาก สำนักการเงินและปริวรรตเงินตรา ธนาคารนครธนว่าภาวะเงินตึงตัวในระบบธนาคารพาณิชย์ในสัปดาห์นี้ ผ่อนคลายเล็กน้อย ทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินอ่อนตัวลงมาประมาณ 2.00-3.00 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุที่ทำให้ดอกเบี้ยในตลาดเงินลดต่ำลงมา เนื่องจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศนโยบายที่จะรักษาเสถียรภาพตลาดเงินโดยให้เงินเข้ามาในระบบผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตร อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศชัดเจนที่จะไม่แทรกแซงหรือชี้นำแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในระยะยาว เพียงแต่จะรักษาเสถียรภาพของอัตราดอกเบี้ย ในช่วงเวลาหนึ่งๆ เท่านั้น การปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์จะเป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานในระบบเศรษฐกิจ

กลุ่มศึกษาเรื่องระดมเงินออม ธนาคารแห่งประเทศไทย (๒๕๓๔) ได้ศึกษาการระดมเงินออมไว้โดยสรุปว่า Grameen Bank เป็นธนาคารที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้สินเชื่อแก่ผู้มีรายได้น้อยในชนบทของประเทศบังคลาเทศ โดยไม่ต้องมีหลักประกันเงินกู้ แต่มีแนวทางการดำเนินงานที่ทำให้สมาชิกผู้กู้ สามารถชำระหนี้คืนธนาคารได้ อาทิ การให้กู้โดยกำหนดการจ่ายคืนในอัตราที่ต่ำเป็นรายสัปดาห์การให้คำแนะนำในการทำธุรกิจให้แก่ผู้กู้ยืม ตลอดจนการบังคับออม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของ Grameen Bank ประสบความสำเร็จ และเป็นกรณีตัวอย่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ที่ต้องการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อย และปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นสำคัญ

วิธีการศึกษา

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ วารสาร และเอกสารทางเศรษฐกิจ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การศึกษาในเชิงพรรณนา Descriptive โดยใช้ข้อมูลที่ค้นคว้าได้จาก ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ วารสารและนิตยสารมาประกอบการวิเคราะห์ ถึงการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยดังนี้

ก. ศึกษาลักษณะสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์

ข. ประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวของสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้สืบฐานไว้ด้วยเหตุผลทางทฤษฎีข้างต้นดังนี้

ด้านสินทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท

๑. เงินฝากเพื่อเรียก (DD) = $f(GDP^+, ISD, ITD, IFL)$
๒. เงินฝากออมทรัพย์ (SD) = $f(HS^+, ISD, IFL)$
๓. เงินฝากประจำ (TD) = $f(HS^+, ITD, IFL)$
๔. เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย (BBOT) = $f(IBOT, L^+)$

ด้านหนี้สิน แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท

๑. เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (NCH) = $f(DT^+, IBOT)$
๒. เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี (LD) = $f(GDP^+, ILD)$
๓. ชื่อลดตัวสัญญาใช้เงิน แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท
 - ๓.๑ ตัวสัญญาใช้เงินในประเทศ (DC) = $f(GDP^+, DC_{t-1}^+, ILD)$
 - ๓.๒ ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า (DM) = $f(M^+, ILD, IF)$
 - ๓.๓ ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก (DX) = $f(X^+)$
๔. ตัวเงินคลัง (TB) = $f(FD^+, L, IGB, IF)$
๕. พันธบัตรรัฐบาล (GB) = $f(FD^+, L, ITB, IGB)$

โดยมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นเครื่องหมาย + และ - ที่แสดง

ไว้ในฟังก์ชัน

บทที่ ๒

ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ในบทนี้จะประกอบด้วยสาระสำคัญ ๓ ส่วน ส่วนแรกกล่าวถึงโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์และมาตรการการควบคุมของธนาคารกลาง ส่วนที่สองกล่าวถึงการศึกษาในอดีตเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และ ส่วนที่สามกล่าวถึงผลการประมาณผลการโครงสร้าง

๒.๑ โครงสร้างของธนาคารพาณิชย์และมาตรการการควบคุมของธนาคารกลาง

ประกอบด้วยสาระสำคัญ ๓ ส่วน ส่วนแรกกล่าวถึงลักษณะการดำเนินงานทั่วไปของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ส่วนที่สองกล่าวถึงมาตรการของนโยบายการเงินที่ใช้กำกับธนาคารพาณิชย์ และส่วนที่สามกล่าวถึงโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์

๒.๑.๑ ลักษณะการดำเนินงานโดยทั่วไป

หน้าที่ที่สำคัญของธนาคารมีอยู่ ๒ ประการคือ การรับฝากเงิน และการกู้ยืมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ปี พ.ศ.๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติไว้ว่า "การธนาคารพาณิชย์หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ และใช้ประโยชน์เงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทางเช่น (ก) ให้กู้ยืมเงิน (ข) ซื้อ ขายหรือเก็บเงินตามตัวแลกเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด (ค) ซื้อหรือขายปริวรรตต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่วางไว้สำหรับเผยแพร่โดยไม่แสวงหาผลกำไรและสงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยและการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้จะประกอบธุรกิจประเภทอื่น อันเป็นประเภทที่ธนาคารพึงกระทำหรือไม่ก็ตาม"

การดำเนินงานด้านการระดมเงินทุนไปใช้ประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์นั้นในปัจจุบันดำเนินงานหลายรูปแบบและเป็นไปอย่างสลับซับซ้อนขึ้นทุกที ธนาคารที่มีขนาดใหญ่และมีเงินทุนสูงจึงต้องระดมเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาช่วยในการดำเนินงานด้วย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์ด้วยกัน แต่ในเมื่อการดำเนินธุรกิจแต่ละธนาคารนั้นเหมือนกัน การแข่งขันจึงเป็นการแข่งขันด้านบริการหรือการโฆษณามากกว่าสำหรับในกรณีของไทย นอกจากการแข่งขันด้านนี้แล้ว ยังมีการตกลงกันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในระหว่างธนาคารพาณิชย์อีกด้วย ลักษณะดังกล่าวนี้ ทำให้ได้ข้อสรุปว่า ระบบธนาคารพาณิชย์ของไทยมีโครงสร้างแบบตลาดผู้ขายน้อยราย (Oligopolistic Structure) เพราะเกิดจากการรวมตัวของระบบธนาคารที่มีการรวมกลุ่มกันสูง มีข่ายงานสาขากว้างขวาง ทั้งยังมีข้อตกลงซึ่งกันและกัน

สำหรับด้านการจัดสินทรัพย์และหนี้สินนั้นด้านแหล่งที่มาของเงินทุนเงินฝากจะเป็นแหล่งที่มาที่มากที่สุดโดยเงินฝากประจำเป็นประเภทที่มีปริมาณฝากมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๐ ของเงินฝากทั้งหมด เนื่องจากเงินฝากประเภทนี้มีอัตราดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนต่อผู้ฝากได้ทั้งยังสามารถถอนก่อนกำหนดได้ด้วย โดยจะได้ดอกเบี้ยในอัตราที่ลดลงตามส่วน

ส่วนในด้านการใช้เงินทุนั้น เนื่องจากผู้กู้ยืมในประเทศยังไม่ใช้นักลงทุนที่มีโครงการ (Project) ลงทุนเป็นขั้นตอนอย่างแน่ชัด การกู้ยืมในรูปแบบของเงินกู้ ที่มีกำหนดเวลาแน่นอน (Term Loan) จึงมีน้อย การกู้ยืมจำนวนมากในรูปแบบของ การเบิกเกินบัญชี (Overdraft) กันเป็นส่วนใหญ่ ดังที่ปรากฏในช่วงปี ๒๕๐๘-๒๕๑๓ การเบิกเกินบัญชีมีสัดส่วนเฉลี่ยประมาณ

ร้อยละ๓๕ของเงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี(เรียงชัย มาระกานนท์, ๒๕๒๑: น.๑๕๘) โดยการให้กู้และเบิกเกินบัญชีนี้ธนาคารมักจะให้กู้แก่ร้านค้าส่ง, ร้านค้าปลีกและอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่

สำหรับด้านสินเชื่อเกษตร ภายหลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มกำหนด "เป้าหมายสินเชื่อทางการเกษตร" สำหรับธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติ โดยที่ธนาคารพาณิชย์อาจปล่อยให้กู้แก่เกษตรกรโดยตรง หรือผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป้าหมายถูกกำหนดขึ้นเป็นรายปีในสภาพปัจจุบันกำหนดให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๓ ของยอดเงินฝากในธนาคารเป็นสินเชื่อเกษตรทำให้ปริมาณสินเชื่อด้านนี้สูงขึ้นบ้าง

อนึ่งจากการพิจารณาการขยายตัวของธนาคารพาณิชย์พบว่าธนาคารพาณิชย์ได้ขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านปริมาณสินเชื่อ จำนวนผู้ใช้บริการและจำนวนสาขาของธนาคาร แต่การขยายตัวดังกล่าวเป็นไปไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะด้านการขยายสาขาธนาคาร การกระจายในระหว่างจังหวัดต่าง ๆ จะไม่เท่าเทียมกัน เพราะในการขยายสาขาของธนาคารนั้นมักจะคำนึงถึงโอกาสในการแสวงหารายได้ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นแต่ละจังหวัดจะมีระดับแตกต่างกันไป (นิมิตร นนทพันธ์วาทย์. ๒๕๒๔)

๒.๑.๒ มาตรการควบคุมธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์แม้ว่าจะจะเป็นธุรกิจเอกชน แต่ธนาคารพาณิชย์มีลักษณะสำคัญอันแตกต่างจากธุรกิจทั่วไปคือ เป็นธุรกิจที่อาศัยเงินจากผู้อื่นมาก (มี debt/equity ratio สูง) ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันสำคัญที่จะมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจได้มากและเป็นแหล่งสำคัญในการระดม

เงินออมของประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมิหน่วยงานของรัฐกำกับให้

การดำเนินงานสอดคล้องกับสภาพความต้องการและความจำเป็นของเศรษฐกิจส่วนรวม

สำหรับกรณีของประเทศไทยมีธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นส่วนสำคัญที่ใช้ในการกำกับดูแลมีอย่างน้อย ๔ ประการด้วยกันคือ

๒.๑.๒.๑ มาตรการการเปลี่ยนแปลง"สัดส่วน"บางประเภท อันได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๘๔, พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้แก่

(๑) เปลี่ยนแปลงปริมาณเงินสดสำรองตามกฎหมาย (Legal cash reserve requirement) เมื่อเทียบกับปริมาณเงินฝาก วิธีนี้อยู่ในอำนาจโดยตรงของธนาคารกลาง และจะมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติโดยไม่ล่าช้า (no lag) นอกจากนั้นยังมีผลในด้าน "การประกาศ" (announcement effect) อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้มีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ก. ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์สำรองส่วนเกินอยู่แล้ว มาตรการอาจไม่มีผล ข. มาตรการที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้บ่อย ๆ (สรุภักษ์ บุนนาค, วนิฉ้อย เกียรติกุล. ๒๕๓๒. ๖. ๑๔๓-๑๔๔)

(๒) การเปลี่ยนแปลงอัตราสินทรัพย์เสี่ยงต่อเงินกองทุน

(๓) การกำหนดอัตราส่วนสินทรัพย์บางชนิด (specified asset) ได้แก่สินทรัพย์สภาพคล่องบางชนิดเช่น เงินสด เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เงินฝากสุทธิที่ธนาคารพาณิชย์อื่น หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่ปราศจากภาระผูกพัน หุ้นกู้หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน เงินต้นและดอกเบี้ยและปราศจากภาระผูกพัน เป็นต้น ต่อเงินกองทุน

(๔) การกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยขั้นสูงสำหรับเงินฝาก และ

เงินให้กู้

(๕) การกำหนดเงินให้กู้ต่อลูกค้าแต่ละราย

(๖) การตรวจสอบของธนาคารพาณิชย์ วิธีการนี้ "มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบฐานะและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้น ๆ ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มั่นคง ปลอดภัย สามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงิน และเจ้าหน้าที่ของธนาคารได้เพียงพอ ทั้งนี้โดยการประเมินราคาสินทรัพย์ของธนาคารนิสุจน์หนี้สิน ความเพียงพอของเงินกองทุน ความสามารถในการหารายได้ ความสามารถในการจัดการ ความเจริญก้าวหน้าในอนาคต รวมทั้งการตรวจสอบปฏิบัติตามกฎหมายและข้อแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย (ประวัติการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย. ๒๕๑๕: น. ๖๒-๖๓)

๒.๑.๒.๒. มาตรการในด้านการรับช่วงซื้อลด และการอนุญาตให้เปิดสาขาใหม่ จุดมุ่งหมายของการรับช่วงซื้อลดคือ การแก้ปัญหาเศรษฐกิจในภาวะการณ์ต่าง ๆ ส่วนการอนุญาตเรื่องการขยายสาขานั้นมีประโยชน์ในการขยายสาขาไปสู่ชนบทเพื่อกระจายเงินกู้ไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น เช่นในปี. ศ. ๒๕๑๘ ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดว่าธนาคารพาณิชย์จะขยายสาขาไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ต่อเมื่อในท้องถิ่นกั้มีเงินเท่ากับร้อยละ ๖๐ ของเงินฝาก ยิ่งกว่านั้นในร้อยละ ๖๐ นี้ หนึ่งในสามต้องเป็นเงินให้กู้ภาคเกษตรกรรม มาตรการนี้ได้คาดกันว่า จะมีผลอย่างมากในการเปลี่ยนการไหลด้านทรัพยากรจากชนบทสู่เมืองได้

๒.๑.๒.๓. การชักชวนขอความช่วยเหลือ (moral suasion) หมายถึงการที่ธนาคารกลาง ซึ่งก็คือธนาคารแห่งประเทศไทยขอร้องธนาคารพาณิชย์ด้วยวาจาแทนการใช้มาตรการอื่น เพื่อให้ดำเนินนโยบายเครดิตตาม

แนวทางที่ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องการ

๒.๑.๒.๔ มาตรการ Selective Credit Control คือ มาตรการที่ธนาคารกลางกำหนดให้สินเชื่อบางชนิด เช่น สินเชื่อเกษตรที่ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมนั้น ได้มีส่วนในการพัฒนาการเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในด้านการกระจายความเป็นธรรม ด้านเศรษฐกิจซึ่งปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำอยู่มาก

นอกจากนี้ยังมีมาตรการที่จะมีผลกระทบต่อปริมาณเงินและอัตราดอกเบี้ยอื่นอีก ๒ มาตรการอันได้แก่

ก. การรับซื้อพันธบัตรรัฐบาลในกรณีที่รัฐบาลทำงบประมาณขาดดุลซึ่งจะเป็นการฉีดเงินตราเข้าไปในระบบเศรษฐกิจ

ข. การแทรกแซงของธนาคารแห่งประเทศไทย ในตลาดรับซื้อคืน (repurchase market) ซึ่งมีผลต่ออัตราดอกเบี้ย

๒.๑.๓ โครงสร้างธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

จากวิวัฒนาการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะเห็นได้ว่ามีลักษณะของการก่อตั้งที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บางธนาคารตั้งขึ้นโดยทุนที่ดำเนินงานมาก บางธนาคารมีเงินทุนน้อย บางธนาคารดำเนินงานโดยชาวต่างประเทศก่อน บางธนาคารดำเนินงานโดยคนไทยเอง แต่ถ้าจะกล่าวถึงโดยส่วนใหญ่แล้ว การธนาคารพาณิชย์ของไทยถูกดำเนินงานโดยระบบครอบครัวไม่ว่าจะเป็นในอดีตหรือปัจจุบัน

เมื่อธนาคารพาณิชย์เติบโตไปพร้อมกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้น ธนาคารขยายสาขาของตนออกไปตามต่างจังหวัด ซึ่งสามารถระดมเงินออมจากประชาชนได้มากโดยเฉพาะธนาคารที่มีขนาดใหญ่จะสามารถดึงดูดเงินออมแล้วนำเงินนั้นไปลงทุนในกิจการต่างๆ ได้ จากลักษณะดังกล่าวนี้เองที่ทำให้ธนาคารที่มีขนาดใหญ่ และขนาดกลางมีคุณภาพมากกว่าธนาคารที่มีขนาดเล็ก และจากการเปรียบเทียบโดยใช้อัตราส่วนของปริมาณเงินฝาก, ปริมาณรายได้สุทธิต่อพนักงาน ๑ คน หรืออัตราส่วนของเงินฝาก, รายได้สุทธิต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจะพบว่าธนาคารที่มีขนาดเล็ก มีประสิทธิภาพการดำเนินงานต่ำกว่าทั้งสิ้น (เรียงชัย มະระกานนท์. ๒๕๒๓. ๖๖. ๘-๒๔) เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะธนาคารที่มีขนาดใหญ่มีประหยัดต่อขนาด (economy of scale) ได้มากกว่า แต่ถ้าเปรียบเทียบธนาคารขนาดใหญ่กับธนาคารขนาดกลาง ได้มีผู้วิเคราะห์ไว้ว่า ธนาคารขนาดกลางมีประสิทธิภาพเพียงพออยู่แล้วไม่จำเป็นในด้านการลดต้นทุน (cost reduction) และการใช้แรงงานให้เป็นประโยชน์ ถึงกระนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ระบบธนาคารพาณิชย์ของไทยมีลักษณะการกระจุกตัวเกิดขึ้นแล้ว

๒.๒ การศึกษาในอดีตเกี่ยวกับธนาคารแห่งประเทศไทย

จะได้กล่าวสรุปถึงผลงานศึกษาในอดีตเกี่ยวกับพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย อย่างสังเขป

๒.๒.๑ หุ้่นจำลองของธนาคารแห่งประเทศไทย จะกล่าวโดยสังเขปต่อไปนี้

(๑) หุ้่นจำลองของสภาพร ชินะจิตร (สภาพร ชินะจิตร. ๒๕๑๓. เบน.๓) หุ้่นจำลองนี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาถึงกระบวนการด้านการเงิน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการเงินกับตัวแปรด้านเศรษฐกิจอื่น โดยหุ้่นจำลองนี้ได้ศึกษาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์เท่านั้น

หุ้่นจำลองนี้ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในที่อยู่ในบดุลของธนาคารพาณิชย์กับตัวแปรภายนอกซึ่งไม่อาจกำหนดได้ สำหรับตัวแปรอัตราดอกเบี้ยซึ่งแบบจำลองนี้ถือว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่เชื่อมโยงอุปสงค์และอุปทานนั้นไม่ได้ปรากฏอยู่ในหลายสมการ สาเหตุเพราะข้อมูลที่ได้ไม่เพียงพอประกอบกับโครงสร้างของอัตราดอกเบี้ยไม่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งนักดังนั้นในหุ้่นจำลองนี้จึงใช้ตัวแปรอื่นที่แสดงให้เห็นถึงความคล่องตัวหรือความตึงตัวในตลาดเงินเป็นตัวแทน

หุ้่นจำลองนี้ประกอบด้วยสมการ identity ๕ สมการ สมการพฤติกรรม (behavioral equations) ๓ สมการ โดยสมการดังกล่าวนี้จะแสดงพฤติกรรมของการจัด portfolio ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งได้รับเงินฝากมาจากประชาชนแล้วนำไปลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในรูปหลักทรัพย์ รัฐบาล, การให้กู้ยืม เป็นต้น สมการ reduced form ของแบบจำลองได้

ถูกจัดแยกออกเป็น ๒ ส่วน (two recursive blocks) คือด้านแหล่งที่มาของเงินทุนในรูปต่าง ๆ เช่นเงินฝาก และด้านการใช้เงินทุนเช่น หลักทรัพย์รัฐบาล เป็นต้น โดยในส่วนแรกสัมประสิทธิ์ของตัวแปรถูกกำหนดจากสมการโครงสร้างที่ประมาณขึ้น (estimated structural equation) และตัวแปรภายในเป็นอิสระจากส่วนที่สอง และในส่วนที่สองจะขึ้นกับตัวแปรในส่วนแรก, ตัวแปรด้านนโยบายและตัวแปรภายนอกอื่น ๆ

สำหรับความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในของทั้งสองส่วนนั้นที่น่าสนใจประกอบด้วย เงินฝากเพื่อเรียก เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ เงินให้กู้และสินเชื่อต่าง ๆ

เงินฝากเพื่อเรียก แบบจำลองนี้พบว่าขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และการส่งออก

เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ พบว่าขึ้นกับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำในปีที่แล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และดุลการชำระเงิน

เงินให้กู้และสินเชื่อต่าง ๆ แบบจำลองนี้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ การซื้อลดตั๋วนำเข้าและการทำทรัสต์รีซีท ซึ่งในส่วนแรกขึ้นอยู่กับ การนำเข้าและการให้กู้เบิกเกินบัญชีและซื้อลดตั๋วภายในประเทศ รวมถึงทุนไหลเข้าจากต่างประเทศของเอกชน ในส่วนหลังนี้ขึ้นอยู่กับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชนและการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของเอกชน

(๒) หุ่นจำลองของภาคการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย

(โอฬาร ไชยประวัติ, ศิริ กาญจนินดี, ๒๕๒๐.) แบบจำลองนี้

ได้คาดหมายไว้ว่าจะให้ประโยชน์แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในการใช้

เป็นเครื่องมือพยากรณ์ตัวเลขด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ ศึกษาผลกระทบของตัวแปร

นโยบายที่มีต่อภาคการเงินและภาคผลผลิต และยังทำให้ทราบความสัมพันธ์ซึ่งกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และกันระหว่างตัวแปรด้านตลาดการเงินและด้านตลาดผลผลิต อันจะทำให้ทราบถึงผลการปรับตัวในทั้งสองตลาดนั้น

ในการศึกษาได้แบ่งภาคเศรษฐกิจออกเป็น ๔ ภาคด้วยกันคือ ธนาคารแห่งประเทศไทย รัฐบาล ภาคต่างประเทศ และภาคเศรษฐกิจอื่นที่เรียกว่า "ภาคเอกชนที่มีใช้ธนาคาร" การวิเคราะห์ portfolio จะวิเคราะห์สินทรัพย์และหนี้สินที่ปรากฏตามงบดุลของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีรูปแบบง่าย ๆ ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ งบดุลของธนาคารพาณิชย์

หนี้สิน	ทรัพย์สิน
เงินฝาก เงินกู้ยืม	เงินสดในมือและเงินฝากที่สถาบันการเงินอื่น (cash and balances) เงินให้กู้ และ ซื้อลดหลักทรัพย์รัฐบาล ทรัพย์สินต่างประเทศ

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, ๒๕๓๓ : น. ๖๘.)

และเมื่อวิเคราะห์ portfolio แต่ละด้านออกมาแล้วจะได้สมการโครงสร้างออกมามีรายละเอียดต่อไปนี้

เงินฝาก แยกพิจารณาออกเป็น ๔ สมการคือ เงินฝากเมื่อเรียก เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากอื่น ๆ โดยกำหนดให้ขึ้นอยู่กับตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมในด้านเศรษฐกิจของประเทศ (activity

variables) อัตราผลตอบแทน (rate of return) ของตัวแปรนั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่ทดแทนกัน จำนวนสาขาของธนาคาร
อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาและตัวแปรดัมมี่ (dummy variables)

เงินกู้ยืม แยกออกเป็น ๓ สมการคือ เงินกู้ยืมจาก
ต่างประเทศ เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย และเงินกู้ยืมจากสถาบัน
การเงินอื่นในประเทศขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณการให้กู้และซื้อ
ลดหรือปริมาณการไหลเข้าของเงินสดสุทธิ (net cash inflow) อัตราเงิน
สดส่วนเกิน (excess cash reserve) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคาร
อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้และรับช่วงซื้อลดของธนาคารแห่งประเทศไทยอัตราดอกเบี้ย
ต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ ส่วนเงินกู้ยืม
จากธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นแสดงโดยสมการดุลยภาพ

ปริมาณการถือสำรองส่วนเกินและฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
ได้ถูกกำหนดให้ขึ้นอยู่กับ เงินฝากทั้งหมด เงินให้กู้ จำนวนสาขา อัตราผลตอบแทน
แทนตัวเงินคลัง อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้
ของธนาคารพาณิชย์

เงินให้กู้และซื้อลดของธนาคารพาณิชย์ ได้ถูกแยกออกเป็น ๓
สมการคือ เงินให้กู้ การซื้อลดตัวส่งออก การซื้อลดที่มีใช้เพื่อการส่งออก
(non export bill discounts)

โดยเงินให้กู้และซื้อลดนั้นจะขึ้นกับอุปสงค์และอุปทานของเงินให้กู้
ว่าจะอยู่ในระดับใด ทางด้านอุปสงค์เงินให้กู้จะขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายในการลงทุน
ของภาคเอกชน (private investment expenditure) และผลต่างของ
อัตราดอกเบี้ย เงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์กับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ
การซื้อลดตัวซึ่งแยกออกเป็นตัวเพื่อส่งออกและตัวอื่น ๆ กำหนดให้ขึ้นอยู่กับระ
ดับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจหรือผลผลิตมวลรวมประชาชาติ และผลต่างของ

อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์กับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับอุปทานของเงินให้กู้ยืม ได้กำหนดให้ขึ้นอยู่กับสำรองส่วนเกินเงินฝากที่หักออกจากปริมาณการถือพันธบัตรรัฐบาลเพื่อการขยายสาขาแล้วและผลต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ กับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ

หลักทรัพย์รัฐบาล (government securities) ประกอบด้วยพันธบัตรรัฐบาล และตั๋วเงินคลังในส่วนของพันธบัตรรัฐบาลได้พิจารณาพันธบัตรรัฐบาลที่ถือโดยสมัครใจ (voluntary government bond) ซึ่งเป็นการถือไว้นอกเหนือจากที่ถือไว้เพื่อเป็นเงินโอนใช้ในการเปิดสาขาทำการใหม่ ส่วนตั๋วเงินคลังเป็นหลักทรัพย์ที่สามารถถือแทนพันธบัตรรัฐบาลได้ ดังนั้นพฤติกรรมของแบบจำลองทั้งสองจะขึ้นกับปริมาณเงินที่ไหลเข้าสู่อัตราดอกเบี้ยของหลักทรัพย์นั้น

ด้านต่างประเทศ แสดงโดยแบบจำลองสองแบบคือ net foreign exchange operation ที่ทำกับลูกค้าและ net foreign sale ที่ทำกับกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (exchange equalization fund)

ปริมาณเงินไหลเข้าสู่สุทธิ (net cash inflow) ตัวแปรนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณขาดดุลของรัฐบาล (government cash deficit) และอัตราดอกเบี้ยที่หักด้วยภาวะเงินเฟ้อแล้ว

(๓) โมเดลของไอฟาร์ คิริ และ ชนิษฐา (ไอฟาร์และคณะ. ๒๕๒๑.) หุ่นจำลองนี้เป็นหุ่นจำลองขนาดใหญ่ที่ใช้กรอบการวิเคราะห์แบบดุลยภาพทั่วไป (general equilibrium) โดยหุ่นจำลองจะแสดงความสัมพันธ์ภาคการเงิน และภาคผลผลิต ซึ่งได้มีการเชื่อมโยงเพื่อทดสอบผลกระทบที่มีอยู่ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการ
กำกับและส่งเสริมการประกอบ
ธุรกิจหลักทรัพย์
และตลาดทุน
เจ้าพนักงานตลาดทุน

นโยบายที่หุ่นจำลองนี้จะกำหนดให้ทดสอบประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบายการเงิน ๓ ตัว คือ ๒ ตัวคือด้านการจัดการหนี้ (debt management) และด้านอัตราแลกเปลี่ยนผลของการเปลี่ยนแปลงตัวแปรภายในที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของนโยบายเหล่านี้จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับค่าที่ถูกควบคุม (controlled solution) ซึ่งเกิดจากค่าจริง ๆ ของตัวแปรภายนอกและตัวแปรภายในในอดีต (lagged endogeneous variables) ปีที่ใช้ในการเปรียบเทียบคือปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นปีที่เศรษฐกิจตกต่ำ ทั้งนี้เพื่อเป็นการวิเคราะห์ดูว่า ผลของนโยบายที่ใช้นั้นมีผลอย่างไรในสภาพเศรษฐกิจในปี ๒๕๑๘ นั้น ผลที่ได้สามารถแสดงไว้ในตารางประมาณ ๒๐ ตัวจากตัวแปรภายในทั้งหมด ๑๓๐ ตัว ซึ่งประกอบไปด้วยปริมาณผลผลิต (measures of output) การจ้างงาน ราคา การบริโภค การลงทุน การสั่งเข้า ตุลการชำระเงิน (money stock) อัตราดอกเบี้ย เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ การเปลี่ยนแปลงเงินสละสำรองต่างประเทศของรัฐบาล และงบประมาณขาดดุลของรัฐบาลที่ทำกับธนาคารแห่งประเทศไทย (net financing of government cash deficit by the central bank) ในที่นี้จะกล่าวรายละเอียดถึงภาคการเงิน และตัวแปรที่น่าสนใจเท่านั้น

เงินสดในมือและเงินฝากที่สถาบันการเงินอื่นในประเทศ แยกออกเป็น ๓ สมการคือ เงินสดในมือ เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และเงินฝากที่สถาบันการเงินอื่นที่มีใช้สถาบันธนาคาร

หลักทรัพย์รัฐบาล (government securities) แบ่งออกเป็น ๒ สมการคือพันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินคลัง ตัวแปรอิสระที่ต่างจากหุ่นจำลองอื่นคือ ปริมาณพันธบัตรรัฐบาลและปริมาณตั๋วเงินคลังในปีที่แล้ว ซึ่งใส่ไว้เพื่อข้อสมมุติฐานเรื่อง "partial stock adjustment"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงินให้กู้ เงินเบิกเกินบัญชี รับช่วงซื้อลดและทรัสต์วิธีที่ แบ่ง
 ออกเป็น ๔ สมการคือ เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี การซื้อลดตัวภายใน
 (domestic bill discounts) การซื้อลดตัวสั่งเข้า (import bill
 discounts) และการซื้อลดสั่งออก (export bill discounts)
 ที่น่าสังเกตคือตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้เบิกเกินบัญชีนั้นจะทำให้ภาคการเงิน
 ไปมีผลต่อตัวแปรในภาคการผลิต เช่น การลงทุนในสินค้าทุนที่แท้จริง (real
 capital goods) หรือการไหลของทุนด้านการเงินระหว่างประเทศ
 (international financial capital flows)

ทรัพย์สินและหนี้สินกับต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพย์สิน
 ต่างประเทศสุทธิ (net foreign assets) ของธนาคารพาณิชย์นั้นจะเกิดจาก
 การซื้อและขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้าของธนาคารและกองทุนรักษาระดับ
 อัตราแลกเปลี่ยน ส่วนหนี้สินจากต่างประเทศ (foreign liabilities)
 จะขึ้นอยู่กับ เงินกู้จากต่างประเทศ และเงินฝากที่ต่างประเทศ

เงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร สถาบันที่เกี่ยวข้องกับกิจการเหล่านี้คือ
 ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และสถาบันการเงิน
 อื่นที่มีใช้ธนาคาร โดยในส่วนี้จะแบ่งแยกการวิเคราะห์ออกเป็น เงินกู้ของ
 ธนาคารพาณิชย์จากธนาคารแห่งประเทศไทย เงินฝากของธนาคารพาณิชย์
 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (excess cash balance at the BOT)
 เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่สถาบันการเงิน และเงินฝากของสถาบันการเงิน
 เงินอื่นที่ธนาคารพาณิชย์

เงินฝาก (deposits) เงินฝากแบ่งออกเป็นเงินฝากเพื่อเรียก
 (demand deposits) เงินฝากออมทรัพย์ (saving deposits) และเงิน
 ฝากประจำ (time deposits)

การไหลของเงินในธนาคารพาณิชย์ (domestic cash flows of commercial banks) การไหลเข้านั้นมาจากการกู้โดยตรง และการรับช่วงซื้อลดกับธนาคารแห่งประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงด้านเงินฝากจากสถาบันการเงินมิใช่ธนาคาร และการไหลเข้าสุทธิ (net inflow) จากภาคอื่นในประเทศ (domestic sector) เงินไหลออกจะเนื่องมาจากการลงทุนของธนาคารในด้านหลักทรัพย์รัฐบาล การให้สินเชื่อของธนาคารแก่ภาคเอกชน การเคลื่อนไหวของทุนต่างประเทศ (foreign capital movement) ในส่วนนี้ประกอบด้วยสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเอกชน การลงทุนใน portfolio ของเอกชนการให้กู้ยืมระยะยาวสุทธิ (net long term loans) และสินเชื่อที่ให้แก่รัฐวิสาหกิจ และการไหลของทุนสุทธิ (net capital inflow) ที่ไปสู่ภาครัฐบาล สองอย่างหลังถือว่าเป็นตัวแปรภายนอกส่วนปริมาณการลงทุนใน portfolio ของเอกชนนั้นเล็กมากไม่อาจถือเป็นตัวแปรภายในได้

๒.๓ ความสำคัญของและโครงสร้างของอัตราดอกเบี้ย

๒.๓.๑ ความสำคัญของอัตราดอกเบี้ย

ในการดำเนินนโยบายด้านการเงินของประเทศด้อยพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น มีกรอบของการวิเคราะห์หลายวิธีด้วยกัน แนวทางการวิเคราะห์ที่น่าสนใจแนวทางหนึ่งคือการนิยามบัญชีกระแสเงินทุน (flow of fund account) โดยเน้นที่การลงทุนและการออมของสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้ชี้ให้เห็นถึงการไหลเวียนของเงินทุนจากแหล่งที่มีเงินทุนเหลือเพื่อไปยังแหล่งที่ขาดแคลนเงินทุนโดยผ่านสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งหมายความว่า การลงทุนอันจะเกิดจากธุรกิจเอกชนต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีแหล่งเงินทุนที่มีปริมาณเพียงพอแก่การลงทุน โดยที่เงินทุนเหล่านี้มีมาจากปริมาณเงินทุนที่มาจากสาขาต่าง ๆ เป็นสำคัญ

แต่การที่สถาบันการเงินจะมีเงินทุนเพิ่มสูงขึ้นได้นั้นจะต้องเกิดจากการที่ประชาชนนำเงินทุนที่เก็บออมไว้ เข้ามาฝากไว้ที่สถาบันการเงินมากขึ้น ภาวะการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยปัจจัยหลายประการ อาทิ เช่น รายได้ อัตราดอกเบี้ย ภาษี เป็นต้น ในทางทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยถือได้ว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีผลอย่างสำคัญต่อการไหลของเงินทุนจากภาคเศรษฐกิจหนึ่ง ๆ ที่มีเงินทุนเหลือเพื่อไปยังภาคเศรษฐกิจอื่นที่ขาดแคลนเงินทุนได้ ทั้งนี้เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยนั้น เป็นผลตอบแทนที่ควรจะได้รับจากการเลือกถือสินทรัพย์ชนิดใดชนิดหนึ่ง ผู้ออมที่มีเหตุผลจะคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้จากสินทรัพย์อื่น ๆ เปรียบเทียบพร้อมกันไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยพยายามให้มีความเสี่ยงน้อยที่สุด ดังนั้นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยจะทำให้ภาคครัวเรือนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านถือสินทรัพย์ด้านการเงินและสินทรัพย์อื่นๆ ด้วย

และถ้าอัตราดอกเบี้ยได้ถูกกำหนดให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้วจะสามารถทำให้การออมของครัวเรือนโดยเฉพาะในสถาบันการเงินต่างๆ มีระดับเพิ่มสูงขึ้น จากบทบาทของอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวนี้เองที่ทำให้ประเทศต่างๆ ได้หันมาสนใจอัตราดอกเบี้ยในฐานะที่เป็นนโยบายมากขึ้นโดยแนวความคิดแบบดั้งเดิมนั้นถือว่าอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาในด้านการลงทุนของประเทศได้ กล่าวคืออัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำจะเป็นภาวะที่ชักจูงให้เกิดการลงทุนสูงขึ้น เพราะสามารถกู้ยืมเงินทุนจากสถาบันการเงินต่างๆ ได้โดยเสียต้นทุนในระดับต่ำ แต่นโยบายอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวนี้ จากประสบการณ์ที่ได้ศึกษา พบว่าไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเท่าใดนัก โดยเฉพาะในภาวะที่มีอัตราเงินเฟ้อสูง เนื่องจากในขณะที่ระดับราคาเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ นั้น จะทำให้ค่าของเงินลดลงเรื่อยๆ เช่นกัน เมื่อประกอบกับการที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับต่ำ อัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจากสถาบันการเงินไม่มีแรงจูงใจเพียงพอ ประชาชนก็จะนำเงินไปใช้จ่ายด้านสินทรัพย์ถาวรอื่นๆ เพิ่มขึ้น ทำให้เงินออมในสถาบันการเงินลดลง เงินทุนที่นำไปลงทุนก็น้อยลงตามไปด้วยในที่สุดก็จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจไม่ได้เป็นไปตามที่ได้วางเป้าหมายไว้

๒.๓.๒ โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย

อัตราดอกเบี้ยมีอยู่มากมายหลายอัตราและขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิเช่น โอกาสจะเกิดหนี้สูญ ขนาดเงินกู้ ระยะเวลาของเงินกู้ ความน่าเชื่อถือของผู้กู้ หลักทรัพย์ค้ำประกันและอื่นๆ อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่า ในการศึกษาโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของตลาดการเงินของไทยในปัจจุบันอาจจะพิจารณาได้จาก

- ก. อัตราการให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร
- ข. อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมซึ่งธนาคารพาณิชย์เรียกแก่ผู้กู้ ซึ่งมีอัตราต่างกันตามประเภทและผู้กู้ เช่น อัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดี เป็นต้น
- ค. โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารแห่งประเทศไทยแบ่งออกเป็น

ค.๑ อัตราดอกเบี้ยมาตรฐานที่ให้แก่ธนาคารพาณิชย์ โดยมีหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นประกัน (central bank rate) หรือนิยมเรียกสั้นๆ ว่า bank rate

ค.๒ อัตรารับช่วงซื้อลดตัวเงิน (rediscount rate)

ค.๓ อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืน

ง. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสถาบันการเงินอื่นๆ นอกเหนือจากอัตราในธนาคารพาณิชย์และอัตราดอกเบี้ยตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุน

จ. โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของหลักทรัพย์รัฐบาลไทย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรและตั๋วเงินคลัง ซึ่งมีอยู่หลายอัตราตามอายุของหลักทรัพย์ และตามเวลาที่ออกของแต่ละรุ่นซึ่งแตกต่างกัน

ในที่นี้จะกล่าวถึงแต่เฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์เท่านั้นดังที่ปรากฏในหัวข้อต่อไป

๒.๓.๓ การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย

นับตั้งแต่ปี.ศ.๒๔๘๘-ปี.ศ.๒๔๙๒ อัตราดอกเบี้ยของประเทศ

ไทยได้ถูกกำหนดเพดานโดยกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราดอกเบี้ยมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน แต่อาจจะแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ
 ๒ ประเภทคือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และในปี พ.ศ.
 ๒๕๓๒ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้หันมาใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยลอยตัว โดย
 เริ่มที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเกิน ๑ ปี ของธนาคารพาณิชย์มีอัตราดอกเบี้ย
 ลอยตัวตามกลไกของตลาดตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๓๒ ต่อมาในวันที่ ๑๖
 มีนาคม ๒๕๓๓ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ย
 สำหรับเงินฝากทุกประเภท

๒.๓.๓.๑ นโยบายอัตราดอกเบี้ยในระยะก่อนปี ๒๕๑๖

ในปี ๒๕๐๕ รัฐบาลได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์
 พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งได้แก้ไขจากพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๘๘
 ในส่วนของอัตราดอกเบี้ย พระราชบัญญัตินี้ได้เริ่มกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดทั้ง
 ในด้านเงินฝากแต่ละประเภทและการให้กู้ยืมในปีแรกของการใช้พระราชบัญญัติ
 ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงิน
 ให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงิน
 ฝากและเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ดังนี้(ดูตารางที่ ๓)

(ก) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

- (ก.๑) เงินฝากเพื่อเรียกต้องไม่เกินร้อยละ ๐.๕ ต่อปี
- (ก.๒) เงินฝากเพื่อเรียกโดยมีเงื่อนไขในการจ่ายต้องไม่
เกินร้อยละ ๔.๕ ต่อปี
- (ก.๓) เงินฝากประจำ ระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือนต้อง
ไม่เกินร้อยละ ๕ ต่อปี
- (ก.๔) เงินฝากประจำ ระยะเวลาเกิน ๓ เดือนแต่ไม่เกิน
๖ เดือนต้องไม่เกินร้อยละ ๖

(ก.๕) เงินฝากประจำ ระยะเวลาเกิน ๖ เดือน

(ก.๕.๑) ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่ประกาศใช้ เป็นต้นไป ต้องไม่เกินร้อยละ ๘ ต่อปี แต่ถ้าได้มีสัญญากำหนดอัตราดอกเบี้ยกันไว้ เป็นอย่างอื่นก็ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติตามสัญญานั้นจนกว่าจะสิ้นสุดความผูกพัน ตามสัญญาแต่ต้องไม่เกิน ๑ ปี นับตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๕

(ก.๕.๒) พันหนึ่งปีนับตั้งแต่ประกาศนี้ได้ใช้ไปแล้ว ต้องไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี

(ข) อัตราดอกเบี้ยสูงสุดสำหรับดอกเบี้ย หรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปเสียลดสำหรับการให้กู้

(ข.๑) การให้กู้ยืมเพื่อส่งสินค้าออก ตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เปิดมายังธนาคารพาณิชย์ หรือการซื้อซื้อลดหรือรับช่วงซื้อลดตั๋วแลกเงิน ค่าสินค้าที่ส่งออกต้องไม่เกินร้อยละ ๑๒ ต่อปี

(ข.๒) ธุรกิจอื่น ๆ ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี

การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ในช่วงปี ๒๕๐๕-๒๕๑๓ นั้น มีการเปลี่ยนแปลงน้อยครั้งมาก ทั้ง ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย มีอำนาจเพิ่มมากขึ้นตามมาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๐๕ ในช่วงดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเพียง ๒ ครั้งเท่านั้นคือในปี ๒๕๐๕ ได้ลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงสุดสำหรับเงินฝาก ๑ ปีขึ้นไปลดลงจากร้อยละ ๓ ต่อปีและในปี ๒๕๐๘ ลดอัตราสูงสุดของการให้กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ลงจากร้อยละ ๑๕ เป็นร้อยละ ๑๔ ต่อปีเท่านั้นเองหลังจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ น้อย ๆ สำหรับเงินฝากเพื่อเรียกและออมทรัพย์เท่านั้น ซึ่งไม่มีความหมายหรือความสำคัญต่อเศรษฐกิจการเงินแต่อย่างใด

เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะระดับราคาในช่วงเวลาดังกล่าวมีเสถียรภาพ โดยดัชนีราคาผู้บริโภคมีอัตราเพิ่มไม่เกินร้อยละ ๕ ต่อปี (ยกเว้นปี ๒๕๐๕ ซึ่งดัชนีค่าครองชีพเพิ่มร้อยละ ๗.๘ ต่อปี) ทำให้ความจำเป็นที่จะเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยมีน้อยลงทั้งนี้เพราะอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ผู้ฝากได้รับยังคงเป็นบวกอยู่ตลอดเวลา

ในระยะต่อมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการเงินโดยใช้อัตราดอกเบี้ยมาตรฐานที่ธนาคารพาณิชย์กู้จากธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นเครื่องมือมากขึ้น ซึ่งในช่วงปี ๒๕๐๕-๒๕๑๕ นั้นมีการเปลี่ยนแปลง ๔ ครั้ง

(๑) วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๘ อัตราดอกเบี้ยลดลงจากร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๗ ตามนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น

(๒) วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๒ ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานเป็นร้อยละ ๘ ต่อปี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการโอนทุนออกนอกประเทศ เพราะอัตราดอกเบี้ยตลาดต่างประเทศสูง

(๓) วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๒ ปรับอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานสูงขึ้นอีกเป็นร้อยละ ๑๑ ต่อปี เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศสูงขึ้นถึงร้อยละ๑๒ ต่อปี

(๔) วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๓ เมื่ออัตราดอกเบี้ยต่างประเทศลดลงและคลี่คลายดีขึ้น ทางการเงินลดอัตราดอกเบี้ยเหลือร้อยละ ๙ ต่อปี

(๕) วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๑๕ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลงอีกเหลือร้อยละ ๘ ต่อปี ทั้งนี้นอกจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศจะมีแนวโน้มลดลงตามลำดับแล้วภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศยังชบเซา การลดอัตราดอกเบี้ยลงเพื่อกระตุ้นการลงทุนภายในประเทศให้เพิ่มขึ้น โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้ใช้ moral suasion ชักชวนให้ ธนาคารพาณิชย์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมลงด้วย และได้รับความร่วมมือจากสมาคม

ธนาคารไทย ลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้าชั้นดี (prime rate)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากร้อยละ ๑๑ เป็นร้อยละ ๑๐.๕

กล่าวโดยสรุปแล้ว การใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือทางนโยบายการเงินในช่วงปี ๒๕๐๘-๒๕๑๕ นั้น จะเห็นว่ามี การปรับปรุงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยน้อยครั้ง ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม และเป็นที่น่าสังเกตว่า ในการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของไทยนั้น มีการลดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลงมา เป็นครั้งแรกและครั้งเดียวคือจากร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๓ และลดเพดานดอกเบี้ยการให้กู้ยืมจากร้อยละ ๑๕ ต่อปี เป็นร้อยละ ๑๔ ต่อปี ส่วนอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานนั้นส่วนใหญ่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามภาวะการเงินต่างประเทศ

๒.๓.๓.๒ นโยบายอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๔ นับตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออกได้ประกาศขึ้นราคาน้ำมันเป็นอัตราสูงวิกฤติการณ์ได้ส่งผลให้เกิดเงินเฟ้ออย่างรุนแรงทั่วโลก ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศเปิดอาศัยพลังงานจากน้ำมันถึงร้อยละ ๘๔ ของพลังงานทั้งหมดจึงได้รับผลกระทบโดยตรงทันที อัตราเงินเฟ้อที่เคยอยู่ในระดับค่อนข้างคงที่ประมาณร้อยละ ๒-๓ ต่อปีนั้นได้เพิ่มเป็นร้อยละ ๑๕.๖ ในปี ๒๕๑๖ และได้เพิ่มสูงสุดในปี ๒๕๑๓ เป็นร้อยละ ๒๔.๓ หลังจากนั้นเศรษฐกิจทั่วโลกประสบภาวะถดถอย จึงทำให้เงินเฟ้อลดลงเหลือร้อยละ ๕.๓ และ๕.๘ ในปี ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙ ตามลำดับ

(ก) นโยบายอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยในช่วงปี ๒๕๑๖ ถึงปี ๒๕๒๒ นั้นทางการได้ เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ๓

ครั้ง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำได้เปลี่ยนแปลงจากร้อยละ ๓ เป็นร้อยละ ๘ ในปี ๒๕๑๓ เปลี่ยนจากร้อยละ ๘ เป็น ร้อยละ ๕ ในเดือนตุลาคม ๒๕๒๒ และเปลี่ยนจากร้อยละ ๕ เป็นร้อยละ ๑๒-๑๔ ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๓ นอกจากนี้นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ เป็นต้นมา รัฐบาลได้เก็บภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราร้อยละ ๑๐ ด้วย

การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในปี ๒๕๑๓ นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อชะลอภาวะเงินเฟ้อโดยการระดมเงินออมเข้าสู่ระบบธนาคาร การขึ้นครั้งนี้เป็นผลให้เงินฝากในปี ๒๕๑๓ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๑๖ ร้อยละ ๒๓.๐ ที่เป็นอัตราเพิ่มที่สูงกว่าปีที่ยังไม่ขึ้นอัตราดอกเบี้ยโดยเงินฝากประจำเพิ่มขึ้น

๑๑,๒๒๓.๕ ล้านบาทหรือร้อยละ ๒๓.๕ และเงินฝากออมทรัพย์เพิ่มขึ้น ๑,๓๓๔.๕ ล้านบาทหรือร้อยละ ๒๓.๒ การเพิ่มขึ้นของเงินฝากธนาคารพาณิชย์ครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มในส่วนภูมิภาคมากกว่าในเขตกรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ตาม การเพิ่มของเงินฝากดังกล่าวมาแล้วมิใช่มีสาเหตุมาจากการขึ้นอัตราดอกเบี้ยแต่อย่างเดียว เพราะในปี ๒๕๑๓ นั้น ปรากฏว่ามูลค่าสินค้าส่งออกของประเทศเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๔.๕ รายจ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ผลิตภัณฑ์ประชาชาติรายจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๑ และสาขาธนาคารพาณิชย์ได้เพิ่มขึ้นถึง ๖๓ สาขา หรือร้อยละ ๘.๖ นอกจากนั้น อาจจะเป็นไปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ได้รณรงค์เพื่อระดมเงินฝากในปี ๒๕๑๓ มากกว่าปี ๒๕๑๖ ปัจจัยเหล่านี้ได้มีส่วนช่วยให้การระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ได้ผลมากขึ้น

ในปลายปี ๒๕๒๐ (๘ พ.ย. ๒๕๒๐) ได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑/๒๕๒๐ กำหนดให้ดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารบางประเภทเป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราร้อยละ ๑๐ แต่มิได้ยกเลิกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๔๔ พ.ศ. ๒๕๑๕ ทำให้ผู้ฝากเงินกับธนาคาร

ออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ยังคงได้รับการยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝากต่อไป

ต่อมาในปี ๒๕๒๒ ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศใช้ พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ฉบับใหม่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๒ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นมาตรการเสริมมาตรการอื่น ในการบรรเทาภาวะเงินตึงตัวอย่างรุนแรงในระบบการเงิน โดยได้ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์จากร้อยละ ๔.๕ เป็นร้อยละ ๕.๕ และผู้ฝากเงินประเภทออมทรัพย์ไม่ต้องเสียภาษีอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก นอกจากนี้ ยังเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑ ปี จากร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๙ ต่อปี ซึ่งยังคงต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๑๐ อัตราดอกเบี้ยที่ผู้ฝากได้รับสุทธิจึงเท่ากับร้อยละ ๘.๑ เมื่อเทียบกับภาวะเงินเฟ้อร้อยละ ๑๕ แล้ว อัตราที่แท้จริงจึงยังติดลบอยู่ ๖.๙

การที่ทางการไม่สามารถปรับอัตราดอกเบี้ยให้สูงมากได้ เพราะเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมได้ถูกกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ดังนั้นจึงได้ประกาศใช้ พ.ร.บ. ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๓ ซึ่งมีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลง ธนาคารพาณิชย์อีกครั้งหนึ่งตั้งแต่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๓ เป็นต้นไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (๑) เงินฝากเพื่อเรียก รวมตลอดถึงเงินฝากประจำระยะเวลาไม่ถึง ๓ เดือน ไม่จ่ายดอกเบี้ย
- (๒) เงินฝากออมทรัพย์ จ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๘ ต่อปี
- (๓) เงินฝากประจำระยะเวลา ๓ เดือนแต่ไม่ถึง ๖ เดือน จ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๙ ต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๔) เงินฝากประจำ ๖ เดือน แต่ไม่ถึง ๑ ปี จ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๑๐ ต่อปี

(๕) เงินฝากประจำ ๑ ปี แต่ไม่ถึง ๓ ปี จ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๑๒ ต่อปี

(๖) เงินฝากประจำ ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๕ ปี จ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๑๓ ต่อปี

(๗) เงินฝากประจำ ๕ ปี ขึ้นไป จ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี

เงินฝากตามข้อ (๖) หรือข้อ (๗) ซึ่งธนาคารพาณิชย์ยินยอมให้ผู้ฝากก่อนครบกำหนดให้จ่ายดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่ฝากจริงแต่ไม่เกินอัตราสูงสุด ที่กำหนดไว้ตามข้อ (๓), (๔), (๕) หรือ (๖) หักด้วยอัตราร้อยละ ๑ ต่อปี แล้วแต่กรณี

เงินฝากตามข้อ (๒), (๓), (๔) หรือ (๕) ที่ฝากอยู่ก่อนวันประกาศใช้ ธนาคารพาณิชย์อาจจ่ายดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๘, ๙, ๑๐ หรือ ๑๒ ต่อปีตามลำดับแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ผลของประกาศฉบับนี้ ปรากฏว่าในเดือนมกราคม ๒๕๒๓ เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นถึง ๒,๓๐๐ ล้านบาทในระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน

และจากการที่อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๒๔ เป็นต้น จนคาดว่าอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีจะเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ ๑๓ เป็นร้อยละ ๑๘ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยทั้งในด้านเงินกู้และเงินฝากเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๔ โดยทางด้านเงินฝาก ได้กำหนดให้มีเพดานอัตราดอกเบี้ยดังต่อไปนี้

- (๑) เงินฝากออมทรัพย์ จ่ายดอกเบี้ยได้ไม่เกิน ร้อยละ ๕
- (๒) เงินฝากประจำ ระยะเวลา ๑ ปี จ่ายดอกเบี้ยไม่เกิน ร้อยละ ๑๓
- (๓) เงินฝากประจำ ระยะเวลา ๒ ปี จ่ายดอกเบี้ยไม่เกิน ร้อยละ ๑๔
- (๔) เงินฝากประจำ ระยะเวลา ๔ ปี จ่ายดอกเบี้ยไม่เกิน ร้อยละ ๑๕
- (ข) นโยบายอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม ตั้งแต่ช่วงปี ๒๕๑๖ ถึงปี ๒๕๒๕ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานของธนาคารแห่งประเทศไทยดังนี้
- ๓ เมษายน ๒๕๑๕ ลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ ๕ เป็น ร้อยละ ๔ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการที่สถานการณ์การเงินของต่างประเทศดีขึ้น
- ๕ สิงหาคม ๒๕๑๖ อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศได้สูงขึ้นอีก ทำให้ธนาคารพาณิชย์กู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยมากขึ้น ทางการจึงขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานร้อยละ ๔ เป็นร้อยละ ๑๐
- ๓๑ มกราคม ๒๕๑๗ ได้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานอีกเป็นร้อยละ ๑๑ เพื่อสกัดกันไม่ให้เงินทุนไหลออกนอกประเทศ
- ๑ เมษายน ๒๕๑๘ ได้ลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลงเป็นร้อยละ ๑๐ ตามเดิม เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อลดความรุนแรง ธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องสูงการลงทุนและความต้องการสินเชื่อเอกชนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

นอกจากนั้นเพื่อกระตุ้นการลงทุนในภาคเอกชนให้สูงขึ้น

๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๙ ทางกรมได้ลดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลงอีกเป็นร้อยละ ๙ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เศรษฐกิจขยายตัวเร็วขึ้น

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ เป็นระยะที่เศรษฐกิจเฟื่องฟู ดังนั้นเพื่อความคุ้มค่าให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์อยู่ในระดับที่เหมาะสม จึงได้เพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ ๙ เป็นร้อยละ ๑๐.๕

๔ ธันวาคม ๒๕๒๑ ปี ๒๕๒๑ ถือได้ว่าเป็นปีที่เศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองที่สุด นับแต่เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันในปี ๒๕๑๖ เป็นต้นมา และปรากฏว่าเมื่อปลายปี ๒๕๒๑ อัตราดอกเบี้ยโดยทั่วไปภายในประเทศและอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น ทางกรมจึงประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยอีกเป็นร้อยละ ๑๒.๕ เพื่อให้สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคาร (interbank rate) ที่สูงขึ้นกว่าอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานในขณะนั้น เพื่อป้องกันมิให้ธนาคารพาณิชย์ ได้ประโยชน์จากการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยมากเกินไป

๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ ปี ๒๕๒๒ เป็นปีที่ภาวะการเงินตึงตัวอย่างรุนแรงได้เกิดขึ้นทั่วโลกอัตราดอกเบี้ยของต่างประเทศได้มีแนวโน้มสูงขึ้นมากเป็นประวัติการณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานถึง ๒ ครั้งในปี ๒๕๒๒ นี้ และได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานเป็น ๒ อัตราตามจำนวนวงเงิน ๒ ระดับ (two tier system) เป็นครั้งแรกคือ ถ้าธนาคารพาณิชย์กู้จากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามวงเงินที่ได้กำหนดไว้จะเสียดอกเบี้ยในอัตราเพียงร้อยละ ๑๒.๕ และถ้ากู้เกินวงเงินที่กำหนดไว้จะเสียดอกเบี้ยในอัตรา ๑๔.๐ ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นร้อยละ ๑๕ ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๒ และหลังจากนั้น ได้เปลี่ยนเป็นร้อยละ ๑๔ และ ๑๘.๕ ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ธนาคารพาณิชย์กู้เงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยไปชำระหนี้

ต่างประเทศและเมื่ออัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศได้มีแนวโน้มลดลง จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยอีกครั้งเป็นร้อยละ ๑๔ และ ๑๓ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓ และในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ อัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน ๒ อัตรา ได้ถูกกำหนดให้เป็น ๑๓.๕ และ ๑๖ ตามลำดับ ต่อมาเมื่ออัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศมีแนวโน้มลดลงอีก ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ลดอัตราดอกเบี้ยลงอีกเป็นร้อยละ ๑๒.๕ และ ๑๕ ตามลำดับเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๓

๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินที่ปล่อยกู้แก่ธนาคารพาณิชย์อีกครั้งหนึ่งโดยการกู้ตามวงเงินที่จัดสรรให้จากร้อยละ ๑๒.๕ เพิ่มเป็น ๑๓.๕ แต่อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้เกินวงเงินยังคงเท่ากับร้อยละ ๑๕ เช่นเดิม ทั้งนี้เพื่อป้องกันเงินทุนไหลออกนอกประเทศอันเป็นผลจากอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศซึ่งเริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้น

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานที่เรียกเก็บจากธนาคารพาณิชย์อีก เพื่อป้องกันเงินทุนไหลออกไปต่างประเทศ เพราะอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศอยู่ในระดับสูง โดยกำหนดว่า ถ้ากู้ในวงเงินเสียอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๓.๕ ต่อปีเท่าอัตราเดิม และถ้ากู้เกินวงเงินเสียอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ ๑๓.๕ ต่อปี

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์จากเดิมร้อยละ ๑๕ เหลือร้อยละ ๑๓.๕ ต่อปีเพื่อส่งเสริมการลงทุน

๒.๓.๓.๓ นโยบายอัตราดอกเบี้ยในช่วงปี ๒๕๒๖-๓๑ พ.ศ. ๒๕๓๒
 ในช่วงดังกล่าวนี้เป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากและบ่อยครั้งขึ้น ธนาคารพาณิชย์ได้เริ่มปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจมากขึ้น โดยในช่วงปี ๒๕๒๘ - ๒๕๒๙ นั้น ภาวะซบเซาทางเศรษฐกิจ ทำให้ความต้องการสินเชื่อเพื่อการลงทุนชะลอตัวลง สภาพคล่องทางการเงินที่มีอยู่ในเกณฑ์สูง ทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถร่วมมือในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงได้

อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี ๒๕๓๐ นั้น การอ่อนตัวของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำทำให้ธนาคารพาณิชย์บางแห่งหันมาดำเนินมาตรการจูงใจให้มีการออมทรัพย์พิเศษขึ้น โดยผู้ออมที่มีเงินฝากตามที่กำหนดและได้ฝากเงินไว้ครบตามระยะเวลาที่วางไว้ จะได้รับดอกเบี้ยในอัตราพิเศษประมาณร้อยละ ๖.๐-๓.๐ ซึ่งนอกจากผู้ออมจะได้รับอัตราดอกเบี้ยในเกณฑ์สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไปแล้ว ผู้ออมยังได้รับประโยชน์จากการที่ไม่ต้องเสียภาษีดอกเบี้ยเงินฝากอีกด้วย เพื่อจูงใจให้มีการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์และรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดของเงินฝากของแต่ละธนาคารเอาไว้

ต่อมาในช่วงต้นปี ๒๕๓๑ ก็ได้มีการใช้อัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันสำหรับเงินฝากประจำ ๑ ปีที่มียอดวงเงินฝากที่ไม่เท่ากันโดยเงินฝากประจำ ๑ ปี โดยทั่วไปจะได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓.๒๕ แต่ผู้ฝากรายใหญ่ที่มีวงเงินฝากสูงจะได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓.๓๕ เป็นต้น

๒.๓.๓.๔ นโยบายอัตราดอกเบี้ยในช่วง ๑ มิถุนายน ๒๕๓๒ ถึง ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๓ ในช่วงดังกล่าวนี้เป็นช่วงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้หันมาดำเนินนโยบายยกเลิกเพดานสูงสุดของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำโดย

เริ่มตั้งแต่กลางปี ๒๕๒๓ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุด ร้อยละ ๓.๒๕ สำหรับเงินฝากออมทรัพย์และร้อยละ ๕.๕ สำหรับเงินฝากที่มี อายุต่ำกว่า ๑ ปี ส่วนเงินฝากประจำเกินกว่า ๑ ปีขึ้นไปนั้น ได้มีการยกเลิก เพดานสูงสุด และปล่อยให้ธนาคารพาณิชย์สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ตาม ความเหมาะสม

ธนาคารพาณิชย์จึงหันมาดำเนินมาตรการกำหนดอัตราดอกเบี้ย ตามระยะเวลาที่ฝากและเพิ่มประเภทของเงินฝากประจำเป็น ๑๘ เดือน และ ๒๔ เดือน ซึ่งจะได้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๐.๐ และ ๑๐.๕ เป็นต้น ซึ่งต่อ มาในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๒ ได้เพิ่มประเภทของเงินฝาก ๑๕ เดือน และ ๒๑ เดือน โดยเสนอดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๕.๓๕ และ ๑๐.๒๕ เป็นต้น

ต่อมาในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๓ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ ประกาศยกเลิกเพดานสูงสุดสำหรับเงินฝากประจำทุกประเภท โดยกำหนด เฉพาะเพดานอัตราดอกเบี้ยสูงสุดสำหรับเงินฝากออมทรัพย์ ในอัตราร้อยละ ๓.๒๕ ซึ่งได้ประกาศเพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ ๕.๐ ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๓ นอกจากนั้น ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๓ ก็ได้มีการประกาศเพิ่ม เพดานสูงสุดของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมจากร้อยละ ๑๕.๐ เป็นร้อยละ ๑๖.๕ ทั้งนี้เพื่อควบคุมการขยายตัวของปริมาณเงินและปริมาณเครดิต อันเป็น ส่วนหนึ่งของมาตรการทางการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้เพื่อชะลอ การขยายตัวของอัตราเงินเฟ้อ

อย่างไรก็ตามการปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำลอยตัวนับ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ เป็นต้นมา อาจจะสะท้อนให้เห็นว่า สถาบันการเงินของ ไทยมีความเข้มแข็งมากขึ้น ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงสามารถเปิด โอกาสให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหลายมีอิสระในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

เอกสารได้ตามสภาวะความต้องการระดมเงินออมของแต่ละธนาคารนำไปแต่เนื่องจาก ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ยังคงพยายามรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดทางด้านเงินฝากของตน ประกอบกับการขยสยตัวทางด้านกาให้สินเชือ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหลายต้องปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงเท่าเทียมกับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ประกาศ เพื่อให้สามารถระดมเงินออมได้พอเพียงแก่การปล่อยสินเชือ ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีต้นทุนในการดำเนินงานสูงประสบปัญหาในการบริหารงานตามสมควร และส่งผลกระทบต่อผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวในที่สุด

ทั้งนี้การปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำลอยตัวโดยไม่มีเพดานสูงสุดดังเช่นในอดีตได้แสดงให้เห็นว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีความมุ่งหวังที่จะให้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการระดมเงินออม ได้เร่งพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของธนาคารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการเงิน และการบริหารเงินยิ่งขึ้น เนื่องจากตลาดเงินของโลกในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเชื่อมโยงเป็นตลาดเดียวกันทั่วโลก ซึ่งแรงกดดันจากต่างประเทศจะทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจำเป็นต้องยกเลิกมาตรการควบคุมบางประการที่เป็นไปในลักษณะของการส่งเสริมและการคุ้มครองสถาบันการเงินในประเทศลง ด้วยเหตุนี้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินทั้งหลายจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับสถาบันการเงินจากต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้การริเริ่มปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำลอยตัวจึงอาจเป็นอีกก้าวหนึ่งที่จะนำไปสู่การปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยกึ่งลอยตัว โดยปราศจากการควบคุม ซึ่งจะทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินสะท้อนถึงอุปสงค์และอุปทานของเงินตามกลไกของตลาดอย่างแท้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำเร็จในการที่จะปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยสามารถเคลื่อนไหวโดยปราศจากการแทรกแซงของทางการได้นั้น นอกจากสถาบันการเงินจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยและหน่วยงานของทางราชการจำเป็นต้องพัฒนาตราสารทางการเงินประเภทใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการพัฒนาตลาดพันธบัตรและตลาดรองให้มีความก้าวหน้ามั่นคงยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาดพันธบัตรเป็นอัตราอ้างอิงคือเป็นฐานสำหรับการคำนวณอัตราดอกเบี้ยอื่นๆ ต่อไป โดยที่ทางการไม่จำเป็นต้องควบคุมเพดานอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากและเงินให้กู้ยืมดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา

ตารางที่ ๓ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

วันที่ประกาศ	๒๕๔๘	๒๕๐๕	๒๕๐๖	๒๕๐๘	๒๕๑๒	๒๕๑๕	๒๕๑๗	๒๕๒๒
	๒๓ ก.พ.	๑ พ.ค.	๒๗ พ.ค.	๓๑ มี.ค.	๒๒ ส.ค.	๓๑ มี.ค.	๓๐ มี.ค.	๒๕ ก.ย.
วันที่มีผลบังคับใช้	-	-	๑ มี.ย.	๕ เม.ย.	๕ ก.ย.	๓ เม.ย.	๓๑ มี.ค.	๑ ต.ค.
เงินฝาก (อัตราสูงสุด)	๕.๕	๕.๐	๗.๐	๗.๐	๑๒.๐	๑๒.๐	๑๒.๐	๑๒.๐
เพื่อเรียก	๕.๕	๐.๕	๐.๕	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	-
ออมทรัพย์	-	๕.๕	๕.๕	๓.๕	๓.๕	๓.๕	๕.๕	๕.๕
ประจำต่ำกว่า ๓ เดือน	๕.๐	๕.๐	๐.๕	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๑	-
๓ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๖ เดือน	๕.๐	๖.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๖.๐	๖.๐
๖ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑ ปี	๕.๕	๕.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๗.๐	๗.๐
๑ ปี	-	๕.๐	๗.๐	๗.๐	๗.๐	๗.๐	๘.๐	๕.๐
๒ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
๓ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
๔ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
๕ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-
๕ ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินฝากเงินตราต่างประเทศ	-	-	-	-	๑๒.๐	๑๒.๐	๑๒.๐	-
เงินให้กู้ยืม (อัตราสูงสุด)	-	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐
สาขาเศรษฐกิจทั่วไป	-	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐
สาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ	-	-	๑๐.๐	๕.๐-๑๒.๐	๕.๐-๑๒.๐	๘.๕-๑๑.๕	๑๐.๕-๑๒.๕	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

วันที่ประกาศ	๒๕๒๓		๒๕๒๔				๒๕๒๕		
	๑๑ ม.ค.	๒๓ มี.ย.	๒๔ ม.ค.	-	-	-	-	๕ มี.ค.	
วันที่มีผลบังคับใช้	๒๕๒๓		๒๕๒๔				๒๕๒๕		
	๑๕ ม.ค.	๑ ก.ค.	๑ก.พ	๑พ.ค.	๑ก.ย.	๑ธ.ค.	๑๑มค	๑มีค	๑๓๖๓
เงินฝาก (อัตราสูงสุด)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๓.๐	๑๓.๐	๑๓.๐	๑๓.๐	๑๓.๐	๑๕.๐	๑๕.๐
เพื่อเรียก	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ออมทรัพย์	๕.๐	๕.๐	๕.๐	(๕.๕)	(๕.๕)	(๕.๕)	(๕.๕)	๕.๐	๕.๐
ประจำต่ำกว่า ๓ เดือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๖ เดือน	๕.๐	๑๐.๐	๑๐.๐	(๕.๕)	(๕.๕)	(๑๐.๐)	(๑๐.๐)	๑๓(๑๐)	(๑๑.๐)
๖ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑ปี	๑๐.๐	๑๑.๐	(๑๐.๕)	(๑๐.๐)	(๑๐.๐)	(๑๑.๐)	(๑๑.๐)	๑๓(๑๐)	(๑๒.๐)
๑ ปี	๑๒.๐	๑๓.๐	(๑๑.๕)	(๑๐.๕)	(๑๑.๕)	(๑๒.๕)	(๑๒.๕)	๑๓(๑๓)	(๑๒.๕)
๒ ปี	๑๒.๐	๑๕.๐	(๑๑.๕)	(๑๐.๕)	(๑๑.๕)	(๑๒.๕)	(๑๒.๕)	๑๕(๑๕)	(๑๓.๕)
๓ ปี	๑๓.๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๔ ปี	๑๓.๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๕ ปี	๑๔.๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๕ ปีขึ้นไป	๑๕.๐	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินฝากเงินตราต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เงินให้กู้ยืม (อัตราสูงสุด)	๑๘.๐	๑๘.๐	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๘.๐	๑๘.๐
สาขาเศรษฐกิจทั่วไป	๑๘.๐	๑๘.๐	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๗.๕	๑๘.๐	๑๘.๐
สาขาเศรษฐกิจสำคัญ	-	-	-	-	-	-	-	๑๗.๕	๑๗.๕

หมายเหตุ ๑. ตั้งแต่ปี๒๕๒๖อัตราดอกเบี้ยในวงเล็บเป็นอัตราที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ใช้ซึ่งต่ำกว่าเพดานสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

วันที่ประกาศ	๒๕๒๘					๒๕๒๙				
	๑ ก.ค	๒ ส.ค	๒๖ธ.ค	๒๕มค	๓๑มีค	๓๑มีค	๒๙กค	๕กย	๑๓พย	
วันที่มีผลบังคับใช้	๒๕๒๘					๒๕๒๙				
	๒๕มค	๑กค	๒๓คค	๒๖มค	๑กพ	๕มีค	๕เมษ	๑สค	๕กย	๑๓พย
เงินฝาก (อัตราสูงสุด)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๑.๐	๑๑.๐	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕
เพื่อเรียก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ออมทรัพย์	๕.๐	๕.๐	(๕.๕)	๕.๕	๕.๕	๗.๒๕ (๗.๒๕)	(๖.๕)	(๕.๕)	(๕.๕)	
ประจำต่ำกว่า ๓ เดือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๓ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๖ เดือน	(๑๓.๐)	(๑๒.๐)	(๑๐.๕)	๑๑.๐	(๑๐.๕)	๕.๕	(๕.๕)	(๗.๕)	(๖.๗๕)	
๖ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑ ปี	(๑๒.๐)	(๑๒.๐)	(๑๐.๕)	๑๑.๐	๑๑.๐	๕.๕	(๕.๗๕)	(๗.๗๕)	(๗.๐)	
๑ ปี	(๑๒.๕)	(๑๒.๕)	(๑๑.๐)	๑๑.๐	๑๑.๐	๕.๕	(๕.๐)	(๕.๐)	(๗.๒๕)	
๒ ปี	(๑๓.๕)	(๑๓.๐)	-	-	-	-	-	-	-	
๓ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๔ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๕ ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๕ ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เงินฝากเงินตราต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
เงินให้กู้ยืม (อัตราสูงสุด)	๑๕.๐	๑๕.๐	(๑๓.๕)	๑๓.๐	๑๓.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	
สาขาเศรษฐกิจทั่วไป	๑๕.๐	๑๕.๐	(๑๓.๕)	๑๓.๐	๑๓.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	
สาขาเศรษฐกิจสำคัญ	๑๓.๕	๑๓.๕	(๑๕.๕)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๓.๕	

หมายเหตุ ๑. ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ อัตราดอกเบี้ยในวงเล็บเป็นอัตราที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ใช้ซึ่งต่ำกว่าเนดานสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

วันที่ประกาศ	๒๕๓๐			๒๕๓๑		
	๔ มค	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	
วันที่มีผลบังคับใช้	๒๕๓๐			๒๕๓๑		
	มี.ค.	เม.ย.	๔ มค	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย. พ.ย.
เงินฝาก (อัตราสูงสุด)	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕
เผื่อเรียก	-	-	-	-	-	-
ออมทรัพย์	(๕.๕)	(๕.๕)	(๕.๕)	(๕.๕)	(๕.๕)	(๖.๕) (๗.๒๕)
	(๖.๐-๗.๐)	(๖.๐-๖.๒๕)	(๖.๐-๖.๕)	(๖.๐-๖.๕)	(๖.๗-๗.๒๕)	(๗.๒๕)
ประจำต่ำกว่า ๓ เดือน	-	-	-	-	-	-
๓ เดือนขึ้นไปแต่ต่ำกว่า ๖ เดือน	(๖.๗๕)	(๖.๗๕)	(๖.๗๕)	(๖.๗๕)	(๖.๗๕)	(๗.๕) ๕.๕
						(๘-๘.๕)
๖ เดือนขึ้นไปแต่ต่ำกว่า ๑ ปี	(๗.๐)	(๗.๐)	(๗.๐)	(๗.๐)	(๗.๐)	(๗.๕) ๕.๕
						(๘-๘.๕)
๑ ปี	(๗.๒๕)	(๗.๒๕)	(๗.๒๕)	(๗.๒๕)	(๗.๒๕)	(๘.๐) ๕.๕
			(๗.๗๕)	(๗.๕-๘)	(๗.๒๕-๘.๗๕)	(๘.๕-๙)
๒ ปี	-	-	-	-	-	-
๓ ปี	-	-	-	-	-	-
๔ ปี	-	-	-	-	-	-
๕ ปี	-	-	-	-	-	-
๕ ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-
เงินฝากเงินตราต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
เงินให้กู้ยืม (อัตราสูงสุด)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐
สาขาเศรษฐกิจทั่วไป	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐
สาขาเศรษฐกิจทั่วไป	๑๓.๕	๑๓.๕	๑๓.๕	๑๓.๕	๑๓.๕	๑๓.๕

หมายเหตุ ๑. ตั้งแต่ปี๒๕๒๖อัตราดอกเบี้ยในวงเล็บเป็นอัตราที่ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ใช้ซึ่งต่ำกว่าเพดานสูงสุด

๒. ปี๒๕๓๐-๒๕๓๑อัตราแรกเป็นอัตราทั่วไป อัตราหลังเป็นอัตราลูกค้าพิเศษ

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๓ - ๒๕๓๓)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

วันที่ประกาศ	๒๕๓๒		๒๕๓๓		
	๓๑มีค	กค	ธค	๑๖มีค	๓๐มีค
วันที่มีผลบังคับใช้	๒๕๓๒		๒๕๓๓		
	๑ มีย	กค	ธค	๑๖มีค	๓๐มีค
เงินฝาก (อัตราสูงสุด)	ลอยตัว	ลอยตัว	ลอยตัว	ลอยตัว	ลอยตัว
เพื่อเรียก					
ออมทรัพย์	๓.๒๕	(๓.๒๕)	(๓.๒๕)	๓.๒๕	๕.๐
ประจำต่ำกว่า ๓ เดือน					
๓ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๖ เดือน	๕.๕	(๕.๕)	(๕.๕)	ลอยตัว (๑๑.๐)	(๑๑.๐)
๖ เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑ ปี	๕.๕	(๕.๕)	(๕.๕)	ลอยตัว (๑๑.๐)	(๑๑.๐)
๑ ปี	ลอยตัว (๕.๕)	(๕.๕)	(๕.๕) (๑๑.๐)	ลอยตัว (๑๑.๕)	(๑๑.๕)
๒ ปี					
๓ ปี					
๔ ปี					
๕ ปี					
๕ ปีขึ้นไป					
เงินฝากเงินตราต่างประเทศ					
เงินกู้ยืม (อัตราสูงสุด)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๖.๕	๑๖.๕
สาขาเศรษฐกิจทั่วไป	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๖.๕	๑๖.๕
สาขาเศรษฐกิจสำคัญ	๑๓.๕	๑๓.๕	๑๓.๕	๑๕.๐	๑๕.๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ ๓

ผลการประมาณสมการโครงสร้าง

บทนี้จะกล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการศึกษา ตลอดจนผลการประมาณพฤติกรรมของระบบสมการโครงสร้าง ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมของระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยบทนี้จะแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ตอนแรกกล่าวถึง แนวความคิดและสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาตอนที่สองกล่าวถึงหุ้่นจำลองหรือสมการโครงสร้างของการศึกษาครั้งนี้

๓.๑ แนวความคิดและสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในที่นี้ตระหนักถึงความสำคัญของการเกี่ยวโยงซึ่งกันและกัน (interdependency) ของตัวแปรต่าง ๆ คือแหล่งที่มาและการใช้เงินทุนของธนาคารพาณิชย์ จึงใช้กรอบการศึกษาแบบสมการโครงสร้างเป็นพื้นฐาน กล่าวคือพิจารณาแหล่งที่มาและการใช้เงินทุนของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จัดเป็นตัวแปรภายใน (endogenous-variables) อันจะนำไปสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ที่อยู่ในหุ้่นจำลองและอยู่นอกหุ้่นจำลอง ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะทำให้สามารถเข้าใจถึงกลไก ที่ตัวแปรภายนอกจะมีผลต่อตัวแปรภายในของแบบจำลองได้

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ธนาคารพาณิชย์มักจะต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดสรรสินทรัพย์ (asset management) เกือบจะโดยตลอดเวลา เพื่อให้การกระจายสินทรัพย์สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ (ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การถอนหรือการฝากเงินของประชาชนที่เปลี่ยนไป เป็นต้น) นอกจากนี้ยังต้องบริหารด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนี้สิน (liability management) ซึ่งมีรายการกู้ยืม (borrowing) เป็นสำคัญ สำหรับสัดส่วนใหญ่ของหนี้สินของระบบธนาคารพาณิชย์มาจากเงินฝากและเงินฝากนี้เป็นองค์ประกอบที่ถูกกำหนดจากพฤติกรรมด้านการออมของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ และปริมาณเงินทุนที่ธนาคารพาณิชย์ระดมมานี้จะถูกจัดสรรโดยมักคำนึงถึงผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับความมั่นคงและกฎเกณฑ์ของทางการเป็นสำคัญ

การศึกษาในที่นี้จึงขอสมมติว่าแหล่งที่มาของเงินทุน (sources of fund) เป็นปัจจัยที่จะกำหนดต่อด้านการใช้เงินทุน (use of fund) เป็นส่วนใหญ่ และโดยที่ด้านการใช้เงินทุนมีผลกระทบต่อแหล่งที่มาของเงินทุนน้อย จนกระทั่งตัดทิ้งได้ และสมมติว่าความคลาดเคลื่อนของแต่ละสมการเป็นอิสระกัน จึงให้ใช้เทคนิค Ordinary Least Square (OLS) ในการประมวลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไว้โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งที่มาของเงินทุน แหล่งที่มาของเงินทุน ซึ่งถือเป็นหนี้สินของธนาคารพาณิชย์ และเป็นตัวที่กำหนดการบริหารด้านสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ต่อไป ประกอบด้วยรายการสำคัญดังนี้

๑. เงินฝากเพื่อเรียก (Demand Deposits)
๒. เงินฝากออมทรัพย์ (Saving Deposits)
๓. เงินฝากประจำ (Time Deposits)
๔. เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย (Borrowing from Bank of Thailand)

ด้านการใช้เงินทุน การใช้เงินทุนของธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นด้านสินทรัพย์ของธนาคาร ประกอบด้วยรายการดังนี้

๑. เงินสดในมือและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (cash in hand and balance at BOT)
๒. เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี (Loans and Overdrafts)
๓. ซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน (Bill Discounts)
๔. ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bills)
๕. พันธบัตรรัฐบาล (Government Bonds)

รายละเอียดด้านแหล่งที่มาของเงินทุน ประกอบด้วย

๑. เงินฝากเพื่อเรียก ในที่นี้จะตั้งสมมติฐานว่าเงินฝากเพื่อเรียก (DD) ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ (ISD) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ (ITD) ภาวะเงินเฟ้อ (IFL) โดยมีทิศทางความสัมพันธ์เป็นเครื่องหมาย + และ - ที่แสดงไว้ในฟังก์ชันข้างล่างนี้

$$DD = f(GDP, \overset{+}{ISD}, \overset{-}{ITD}, \overset{-}{IFL})$$

๒. เงินฝากออมทรัพย์ ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่า ปริมาณเงินฝากออมทรัพย์ (SD) ขึ้นอยู่กับเงินออมของครัวเรือน(HS) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ (ISD) ภาวะเงินเฟ้อ (IFL) มีทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามเครื่องหมาย +, - ที่แสดงไว้ในฟังก์ชันข้างล่างนี้

$$SD = f(\overset{+}{HS}, \overset{+}{ISD}, \overset{-}{IFL})$$

๓. เงินฝากประจำ ในที่นี้จะตั้งสมมติฐานให้ปริมาณเงินฝากประจำ (TD) เงินออมของครัวเรือน (HS) ภาวะเงินเฟ้อ (IFL) โดยที่ทิศทางของความสัมพันธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นดังนี้

$$TD = f(HS^+, ITD^+, IFL^-)$$

๔. เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่า เงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย (BBOT) ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (IBOT) และปริมาณการให้กู้ยืมเบิกเกินบัญชีรับช่วงซื้อลดของธนาคารพาณิชย์ (L) ทิศทางของความสัมพันธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นดังนี้

$$BBOT = f(IBOT^-, L^+)$$

รายละเอียดด้านการใช้เงินทุน จะประกอบไปด้วย

๑. เงินสดในมือและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (cash in hand and balance at bank of thailand) ในที่นี้คาดว่าเงินสดในมือและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (NCH) ขึ้นอยู่กับเงินฝากทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ (DT) อัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลัง (ITB) ทิศทางความสัมพันธ์อาจแสดงได้ดังนี้

$$NCH = f(DT^+, ITB^-)$$

๒. เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่าปริมาณเงินให้กู้เบิกเกินบัญชี (LD) ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (ILD) ทิศทางความสัมพันธ์อาจแสดงได้ดังนี้

$$LD = f(GDP, \overset{+}{ILD})$$

๓. ชื่อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน ประกอบด้วยตั๋วสัญญาใช้เงิน ๓ ประเภทคือ

๓.๑ ตั๋วสัญญาใช้เงินในประเทศ (Domestic Bills)

๓.๒ ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า (Import Bills)

๓.๓ ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก (Export Bills)

๓.๑ ตั๋วสัญญาใช้เงินในประเทศ ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่าความต้องการในการซื้อลด (DC) ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ความต้องการในการซื้อลดในปีที่แล้ว (DC_{t-1}) และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (ILD) โดยมีความสัมพันธ์ดังนี้

$$DC = f(GDP, DC_{t-1}, \overset{+}{ILD})$$

๓.๒ ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่าตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการนำเข้า (DM) ขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้าและบริการที่ส่งเข้ามาในประเทศ (M) อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ (ILD)

อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้จากต่างประเทศ (IF) ซึ่งมีทิศทางความสัมพันธ์อาจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงได้ดังนี้

$$DM = f(M^+, ILD, IF)$$

๓.๓ ตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่าปริมาณการซื้อขายตัวสัญญาใช้เงินประเภทการส่งออก (DX) ขึ้นอยู่กับปริมาณการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ (x) ซึ่งมีทิศทางความสัมพันธ์อาจแสดงได้ดังนี้

$$DX = f(x)$$

๔. ตัวเงินคลัง ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่าปริมาณตัวเงินคลัง (TB) ขึ้นอยู่กับปริมาณของเงินฝากที่หักสำรองตามกฎหมายแล้ว (FD) ปริมาณเงินให้กู้เบิกเกินบัญชีและรับช่วงซื้อลด (L) อัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลัง (ITB) อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล (IGB) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากต่างประเทศ (IF) ซึ่งมีทิศทางความสัมพันธ์อาจแสดงได้ดังนี้

$$TB = f(FD^+, L^-, ITB^+, IGB^-, IF^-)$$

๕. พันธบัตรรัฐบาล ในที่นี้ตั้งสมมติฐานว่าปริมาณการถือพันธบัตรรัฐบาล (GB) ขึ้นอยู่กับปริมาณของเงินฝากที่หักสำรองตามกฎหมายแล้ว (FD) ปริมาณเงินให้กู้เบิกเกินบัญชีและรับช่วงซื้อลด (L) อัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลัง (ITB) อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล (IGB) ซึ่งมีทิศทางความสัมพันธ์อาจแสดงได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$GB = f(FD, \bar{L}, \bar{ITB}, \bar{IGB})$$

จากสมการความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมดในธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวมานี้ เมื่อต้องการทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยที่มีต่อการถือสินทรัพย์และหนี้สินในด้านแหล่งที่มาของเงินทุนและการใช้เงินทุน จำเป็นต้องใช้วิธีการศึกษาที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย วิธีการอย่างหนึ่งที่นิยมใช้กันคือ Multiple Regression วิธีการนี้เป็นการทดสอบดูผลของการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระที่กำหนดไว้ให้เป็นตัวแปรต้นนโยบาย ซึ่งจะเป็นการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม และการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามนี้จะทำให้ตัวแปรอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กันเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ผลสุดท้ายจะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวแปรตามทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม หุ่นจำลองที่ได้สร้างขึ้นในการศึกษาค้างนี้ มิได้รวมการกู้ยืมจากต่างประเทศ และเงินฝากที่ธนาคารต่างประเทศ (Balance at Bank Aboard) ไว้ด้วย โดยถือเสมือนว่าการกู้ยืมจากแหล่งต่างประเทศ และเงินฝากในต่างประเทศเป็น ตัวแปรผิดพลาด (residual) กล่าวคือเป็นตัวแปรที่คอยปรับให้ด้านแหล่งที่มาของเงินทุน ให้สมดุลกับการใช้เงินทุนเสมอ กล่าวคือในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ขาดสภาพคล่องหรือมีสภาพคล่องลดลง ธนาคารพาณิชย์อาจจะกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเข้ามาเพื่อนำมาให้กู้ต่อหรือลงทุนในหลักทรัพย์อื่น ๆ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมจากต่างประเทศเชื่อว่า มีหลายตัวด้วยกัน อาทิเช่น ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศกับอัตราดอกเบี้ยในประเทศ ถ้าอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในประเทศ แทนที่ธนาคารจะกู้จากต่างประเทศ อาจจะนำเงินทุนไปชำระหนี้สินต่างประเทศก็ได้ ซึ่งเท่ากับทำให้เงินทุนเคลื่อนย้ายออกนอกประเทศ

แล้ว ในทางตรงข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศต่ำกว่าภายในประเทศ ธนาคารพาณิชย์ก็อาจจะกู้จากต่างประเทศ เพื่อนำเงินลงทุนมาลงทุนต่ออีกทีหนึ่ง แต่ก็ไม่น่าแน่นอนเสมอไป ในบางโอกาสที่ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องมีสภาพคล่องสูง การกู้ยืมอาจจะไม่คำนึงถึงผลต่างของอัตราดอกเบี้ยในและต่างประเทศ

สำหรับในด้านทรัพย์สิน ตัวแปรตัวแปรที่มีได้รวมอยู่ในสมการคือ เงินฝากที่ธนาคารในต่างประเทศ การดำรงเงินฝากประเภทนี้โดยหลักแล้วเพื่อผลประโยชน์ของธนาคารและเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าที่จะติดต่อกับต่างประเทศ โดยธนาคารพาณิชย์มักมีเงินฝากที่ธนาคารตัวแทนในต่างประเทศเพื่อเหตุผลในการเบิกเงินบัญชีตามวงเงินที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน ขณะที่มีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินก็สามารถจะกู้ในวงเงินที่กำหนดได้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าในขณะนั้นมีลูกค้าใช้บริการจากธนาคารหรือเปล่า หรือในขณะนั้นระดับอัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ถ้าในขณะนั้นมีระดับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ธนาคารพาณิชย์อาจจะฝากเงินในต่างประเทศมากขึ้นก็ได้ ตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำก็อาจกู้ยืมมาลงทุนได้เช่นกัน

การที่มีได้นำตัวแปรการกู้ยืมและการฝากเงินในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ลงในการศึกษาครั้งนี้ จึงเท่ากับเป็นการพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรเงินลงทุนของธนาคารพาณิชย์โดยคำนึงถึงแหล่งที่มาและการใช้เงินทุนภายในประเทศเป็นสำคัญ ผลต่างระหว่างด้านแหล่งที่มาของเงินทุนและด้านการใช้เงินทุน คือสิ่งที่สะท้อนให้เห็นภาวะการขาดแคลนเงินทุนภายในประเทศของระบบธนาคารพาณิชย์

๓.๒ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

๓.๒.๑ ความหมายและการวัดตัวแปร

BBOT	=	ปริมาณเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ จากธนาคารแห่งประเทศไทย
DC	=	ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน ภายในประเทศ
DC ₁	=	ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน ภายในประเทศในปีที่แล้ว
DD	=	ปริมาณเงินฝากเพื่อเรียก
DM	=	ปริมาณการซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อ การนำเข้า
DT	=	ปริมาณเงินฝากทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ ผลรวมของเงินฝากเพื่อเรียก (DD) เงินฝากประจำ (DT) และเงินฝาก ออมทรัพย์ (SD)
FD	=	ปริมาณเงินฝากที่หักสำรองตาม กฎหมายแล้ว ตัวแปรนี้คำนวณจาก ผลต่างระหว่างปริมาณเงินฝากทั้ง หมด (DT) กับเงินลดสำรอง ตามกฎหมาย (ซึ่งสำรองไว้ไม่ต่ำ กว่าร้อยละ ๓ ของเงินฝากทั้งหมด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

GB	=	ปริมาณพันธบัตรรัฐบาลที่ถือโดย ธนาคารพาณิชย์
GDP	=	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
HS	=	การออมของครัวเรือน (ซึ่งเป็นข้อ มูลจากบัญชีรายได้ประชาชาติ)
IBOT	=	อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคาร แห่งประเทศไทย
IF	=	อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ (คำนวณ จากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะ เวลา ๓-๖ เดือน ของตลาด ยูโรดอลลาร์)
IFL	=	การคาดหมายเกี่ยวกับเงินเฟ้อ (inflationary expectation) ของประชาชนซึ่งในที่นี้วัดโดยใช้ อัตราเงินเฟ้อในอดีต
IGB	=	อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล
ILD	=	อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของธนาคาร พาณิชย์
ISD	=	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์
ITB	=	อัตราดอกเบี้ยตั๋วเงินคลัง
ITD	=	อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ
IF-IBOT	=	ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย ต่างประเทศกับอัตราดอกเบี้ยเงิน ให้กู้ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักผู้ขาดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

IGB-ITB	=	ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย พันธบัตรรัฐบาลกับอัตราดอกเบี้ย ตัวเงินคลัง
ISD-ITD	=	ผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงิน ฝากออมทรัพย์กับอัตราดอกเบี้ยเงิน ฝากประจำ
L	=	ปริมาณเงินให้กู้ เบิกเกินบัญชีและ รับช่วงซื้อลด
L/DT	=	สัดส่วนของปริมาณเงินให้กู้เบิกเกิน บัญชีและรับช่วงซื้อลดต่อปริมาณเงิน ฝากทั้งหมด
LD	=	ปริมาณเงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี
LD _c	=	ปริมาณเงินให้กู้เบิกเกินบัญชี ในปีที่แล้ว
M	=	ปริมาณการสั่งซื้อสินค้าและบริการ
NCH	=	ผลรวมของปริมาณเงินฝากของ ธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่ง ประเทศไทยกับปริมาณเงินสดในมือ ของธนาคารพาณิชย์ (เหตุที่ใช้ร่วมกัน เพราะสินทรัพย์ทั้งสองเป็นสินทรัพย์ ที่ถือไว้เพื่อให้ธนาคารมีสภาพคล่อง)
SD	=	ปริมาณเงินฝากออมทรัพย์
TB	=	ปริมาณตัวเงินคลังที่ถือโดยธนาคาร พาณิชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TD	=	ปริมาณเงินฝากประจำ
X	=	ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ

๓.๒.๒ หุ้่นจำลอง ในการสร้างแบบจำลองสำหรับการศึกษาคั้งนี้ได้ใช้พื้นฐานด้านทฤษฎีและหุ้่นจำลองที่ผ่านมาในอดีต โดยที่ได้ทดลองสร้างหุ้่นจำลองที่อาศัยข้อมูลรายปี และจะศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์

ช่วงเวลาที่ใช้ในการประมาณการหุ้่นจำลองแบบรายปีคือ ๒๕๒๔ ถึง ๒๕๓๓ (ในการหาข้อมูลในการทดสอบหุ้่นจำลองนี้ผู้ศึกษาไม่สามารถหาข้อมูลได้ครบ ผู้ศึกษาจึงใช้ช่วงเวลาในการทดสอบ ๑๐ ปี เป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมด) ผลการประมาณการได้แสดงไว้ในตารางที่ ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ และ ๑๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากเพื่อเรียก

ตัวแปร	DD
C	๒๔,๓๐๒.๘๘ (๐.๘๖๓๘)
GDP	๓๓๓๓.๖๐ (๒.๘๓๕๕)
ITD	-๓๕๘.๘๓ (-๐.๔๐๕๑)
IFL	-๑๐๓.๑๕๐๔ (-๐.๑๑๒๒)
R ²	๐.๓๔๐๘
D.W.	๑.๒๘
SE	๘๓๓๔.๓๑๖
N	๑๐
F	๔.๓๒๐
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๕ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝาก
ออมทรัพย์

ตัวแปร	SD
C	๖๒๘๘๘.๑๖๒ (๐.๒๓๔๓)
GDP	๒๔๖๔๔.๓๘ (๑.๘๖๑๖๑)
IFL	-๓๕๐๔.๘๘ (-๐.๓๓๑๓)
ISD-ITD	๒๒๓๖๘.๖๔ (๐.๔๒๐๘)
R ^๒	๐.๖๔๓๘
D.W.	๑.๐๔
SE	๘๒๖๑๔.๔๖
N	๑๐
F	๓.๖๓๘๓
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๖ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินฝากประจำ

ตัวแปร	TD
C	-๔0๓0๓๓.๓๖ (-๓.๕๓0๕)
ITD	๑0๓๖๔.๒๖ (๑.๔๕๓๒)
IFL	-๓๔๖0.๒0๖ (-๑.๓๑๓๒)
HS	๓๔.๔๖๓๕ (๑๖.0๘0๓)
R ^a	0.๕๓๕๓
D.W.	๑.๔
SE	๔๑๖๔.๓๓
N	๑0
F	๕๔.๕๔๓๔
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๓ **หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินกู้ยืมของ**
ธนาคารพาณิชย์จากธนาคารแห่งประเทศไทย

ตัวแปร	BBOT
C	๕๓๘๓๓.๒๒ (๑๐.๓๘๒)
IF-IBOT	๒๓๕๓.๕๕ (๑.๘๓๕)
L/DT	-๑๓๓๖๔๑๓.๖ (-๕.๕๒๓)
R²	๐.๓๕๕๓
D.W.	๒.๐๕
SE	๓๐๕๘.๕๓
N	๑๐
F	๑๐.๒๖๓๓
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๘ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินสดในมือ
และเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตัวแปร	NCH
C	๑๑๘๑๘.๖๘ (๓.๔๔๖๑)
DT	๐.๐๒๘๔ (๑๓.๕๕๒)
IBT	-๔๕๖.๐๒ (-๑.๕๘๑๖)
R ^๒	๐.๕๓๘
D.W.	๒.๔๔
SE	๑๕๕๑.๖๑
N	๑๐
F	๑๕๓.๑๓๓
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๕ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทเงินให้กู้และ
เบิกเกินบัญชี

ตัวแปร	LD
C	-๓๐๘๑๕.๘๘ (-๐.๑๔๓๕)
GDP	๖๓๑๐๑.๐๖ (๓.๓๖๒๓)
ILD-IGB	๒๓๓๗๘.๑๔๓ (๐.๓๓๕๕)
R ^๒	๐.๖๒๒๑
D.W.	๐.๘
SE	๑๘๑๕๕๑.๕
N	๑๐
F	๕.๓๖๓๑
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๐ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทตัวสัญญาใช้เงิน
ในประเทศ

ตัวแปร	DC
C	-๓๘๘๓๖.๕๕ (-0.๓๘๓๓)
GDP	๑๔๕๓.๕๘ (0.๓๕๕๔)
DC	๑.๒๕ (0.๓๑๓)
R ²	0.๘๓๖0
D.W.	๒.๕๖
SE	๑๑๕๕๕.๓๘
N	๑0
F	๘๑.๕๖
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๑ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทตัวสัญญาใช้เงิน
เพื่อการนำเข้า

ตัวแปร	DM
C	๘๔๐๔.๔๐๓ (๒.๔๓๑๒)
M	๑๓.๒๒๒ (๖.๓๖๓)
ILD	-๓๔๑.๔๔๔ (-๑.๓๖๓๖)
R ^๒	๐.๕๑๑
D.W.	๑.๓๔
SE	๑๑๕๐.๐๓๑
N	๑๐
F	๓๖.๑๐๕๕
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๒ หุ่นจำลองพฤติกรรมธนาคารพาณิชย์ประเภทตัวสัญญาใช้เงิน
เพื่อการส่งออก

ตัวแปร	DX
C	๑๓๘๘.๘๘ (๒.๐๘๓๖)
X	๓๕.๘๓ (๑๓.๕๐)
R ^๒	๐.๕๕
D.W.	๐.๘๓
SE	๑๒๘๕.๓๖
N	๑๐
F	๑๓๘.๓๘
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๓ หุ้นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทพันธบัตรรัฐบาล

ตัวแปร	GB
C	-๕๕๓๘๘๓.๕๕ (-๒.๕๑๓๓)
L	๕๑.๑๓๓๕ (๓.๐๔๕๕)
IGB-ITB	๖๒๕.๓๓๘ (๐.๑๔๓๕)
FD	๐.๕๘๘๕ (๒.๓๕๐)
R ^a	๐.๕๐๕
D.W.	๑.๓
SE	๑๓๒๕๒
N	๑๐
F	๑๕.๒๓๕
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑๔ หุ่นจำลองพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ประเภทตัวเงินคลัง

ตัวแปร	TB
C	-๑๐๖๓๕.๖๒ (-๐.๑๖๔๑)
L	๑.๕๑๕๓ (๐.๑๘๖๔)
FD	-๐.๐๒๒๕ (-๐.๒๓๔)
R ^๒	๐.๐๑
D.W.	๑.๐
SE	-
N	๓
F	-
TECH	OLS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๓.๒.๓ ผลที่ได้จากการคำนวณ

ผลจากการประมาณสมการ โดยทั่วไปพบว่า มีบางสมการที่ค่าผิดพลาดและมีสหสัมพันธ์กัน เครื่องหมายของสัมประสิทธิ์ส่วนใหญ่สอดคล้องกับที่ได้ตั้งสมมติฐาน มีบางสัมประสิทธิ์ที่เครื่องหมายไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมการเงินฝากเพื่อเรียก (DD)

$$DD = ๒๔.๓๐๒.๕๕ + ๓๓๓๓.๖OGDP - ๓๔๘.๕๓ITD - ๑๐๓.๑๔IFL$$

$$(๐.๕๖๕๓) \quad (๒.๘๓๔๕)^{***} \quad (-๐.๔๐๕๑) \quad (-๐.๑๑๒๒)$$

$$R^2 = ๐.๓๔ \quad D.W. = ๑.๒๘$$

$$S.E. = ๘๓๓๔.๓๑๖ \quad F = ๔.๓๒$$

จากแบบจำลองแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของตัวแปรได้ยืนยันสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือความสัมพันธ์ระหว่างเงินฝากเพื่อเรียกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๓๓๓๓.๖๐ แสดงว่าถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นด้วยโดยที่ให้ตัวแปรตัวอื่น ๆ คงที่

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเพื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำกับเงินฝากเพื่อเรียกจะเป็นไปในทางลบ แสดงให้เห็นว่าเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำและอัตราเงินเพื่อสูงขึ้นจะมีผลกระทบทำให้ประชาชนหันไปถือเงินฝากประจำมากขึ้นหรืออาจจะนำไปใช้จ่ายเพื่อถือสินทรัพย์ถาวรอื่น

** การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕
 เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลงวันไวสำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมการดังกล่าวเป็นสมการวิเคราะห์ถดถอยเป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงนั้นคือตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระมากน้อยต่างกันไปนั้นแสดงว่าตัวแปรอิสระผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีค่าความเชื่อมั่นที่ ๕๕ % หรือมีนัยสำคัญ ๐.๐๕ ส่วนตัวแปรอิสระอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำและ อัตราเงินเฟ้อไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๓๔.๐๕ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๑.๒๘ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorrelation คือการที่ค่าคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการเงินฝากออมทรัพย์ (SD)

$$SD = ๖๒๘๘๘.๑๖ + ๒๔๖๕๕.๓๔ GDP - ๓๕๐๔.๖๘ IFL + ๒๒๓๖๘.๖๔ (ISD - ITD)$$

$$(0.๒๓๔๓) \quad (๑.๕๖๑๖)^* \quad (-0.๓๓๑๓) \quad (0.๔๒0๕)$$

$$R^2 = 0.๖๔๓๘ \quad D.W. = ๑.0๔$$

$$S.E. = ๕๒๖๑๕.๔๖ \quad F = ๓.๖๓$$

ผลการประมาณแสดงให้เห็นว่าในกรณีรายปีความสัมพันธ์เป็นไปดังคาดหมายคือมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์กับเงินฝากประจำ มีความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบกับอัตราเงินเฟ้อ

- * การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕
- * การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๑

ในกรณีค่าสัมประสิทธิ์ของผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์กับเงินฝากประจำนั้นมีความเท่ากับ ๒๒๓๖๘.๖๔ ซึ่งหมายความว่าหากกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ โดยที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเท่าเดิมจะทำให้เงินฝากออมทรัพย์ในธนาคารเพิ่มขึ้น ๒๒๓๖๘.๖๔ ล้านบาท โดยที่ให้ตัวแปรอื่นคงที่

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยแตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีความเชื่อมั่น ๕๐ % หรือมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๑ ส่วนตัวแปรอิสระอัตราเงินเฟ้อและผลต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์กับเงินฝากประจำไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๖๔.๓๘ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๑.๐๔ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๑.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorelation นั่นคือค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการเงินฝากประจำ (TD)

$$TD = -๔0๓0๓๓.๓๖ + ๑0๓๖๔.๒๖ITD + ๓๔๖0.๒0IFL + ๓๔.๔๖HS$$

(-๓.๕๓)*** (๑.๔๕) (-๑.๓๑) (๑๖.0๘)***

$$R^2 = 0.๕๓๕๓ \quad D.W. = ๑.๔$$

$$S.E. = ๔๑๖๖๔.๓๓ \quad F = ๕๔.๕๔$$

ผลการประมาณจากแบบจำลองได้ความสัมพันธ์เป็นไปตามที่ตั้ง

*** การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

สมมติฐานไว้ กล่าวคือเงินฝากประจำมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ โดยให้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๑๐๓๖๔.๒๖ จากผลนี้อาจกล่าวได้ว่าแบบจำลองนี้หากมีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำขึ้นร้อยละ ๑ จะทำให้ปริมาณเงินฝากประจำเพิ่มขึ้นถึง ๑๐๓๖๔.๒๖ ล้านบาท นอกจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำแล้ว เงินออมของครัวเรือนยังมีผลในทางบวกกับเงินฝากประจำด้วยโดยมีสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๓๔.๔๖๓ แสดงให้เห็นว่าหากประชาชนมีเงินออมเพิ่มขึ้นสูงขึ้นจะทำให้มีการฝากเงินไว้ที่ธนาคารในรูปของเงินฝากประจำมากขึ้นตามไปด้วย

จากแบบจำลองนอกจากตัวแปรที่กล่าวมาแล้ว ปริมาณเงินฝากประจำยังมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินเฟ้อด้วย ซึ่งในแบบจำลองได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีอัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นจะทำให้ประชาชนฝากเงินประเภทนี้ลดน้อยลงได้ นอกจากนี้จะมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มสูงขึ้น สำหรับแบบจำลองให้ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราเงินเฟ้อเท่ากับ ๓๔๖๐.๒๐๖

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยแตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าตัวแปรอิสระเงินออมของครัวเรือน (HS) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีค่านับสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕ ส่วนตัวแปรอิสระ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๕๓.๕๓ % โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๑.๔ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๑.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorelation นั่นคือการที่ค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการเงินกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทย (BBOT)

$$BBOT = ๔๓๘๓๓.๒๒ + ๒๓๘๓.๕๕(IF-IBOT) - ๑๓๓๖๔๑๓.๖(L/DT)$$

$$(๑๐.๓๘)^{***} \quad (๑.๘๓๕)^{**} \quad (-๔.๕๒๓)^{***}$$

$$R^2 = 0.๓๔๕๓ \quad D.W. = ๒.0๔$$

$$S.E. = ๓0๔๘.๘๓ \quad F = ๑๕๓.๑๓๓$$

ปริมาณเงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ในแบบจำลองมีทิศทางความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยให้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๒๓๘๓.๕๕ ค่าสถิติ t เท่ากับ ๑.๘๓๕ ความสัมพันธ์นี้แสดงว่าในการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น ธนาคารพาณิชย์ได้พิจารณาเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ กล่าวคือหากอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทย จะทำให้ธนาคารกู้จากธนาคารแห่งประเทศไทยมากขึ้น จากแบบจำลองนี้หากกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยคงเดิม จะทำให้มีปริมาณการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นถึง ๒๓๘๓.๕๕

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากขึ้นน้อยแตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าตัวแปรอิสระเงินกู้เปรียบเทียบกับเงินฝากทั้งหมด (L/DT) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙๕ % นอก

*** การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนี้ตัวแปรอิสระผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารแห่งประเทศไทย (IF-IBOT) มีระดับนัยสำคัญ 0.1 หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙0 % สมการถดถอยเชิงเส้นนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๓๔.๕๓ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๒.0๔ แสดงว่าไม่เกิดปัญหา autocorrelation แสดงว่าค่าคาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

สมการเงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (NCH)

$$NCH = ๑๑๘๑๘.๖๘ + 0.0๒๘DT - ๔๙๖.0๒IBOT$$

$$(๓.๔๖)^{***} \quad (๑๓.๙๕)^{***} \quad (-๑.๙๘๑๖)^{**}$$

$$R^2 = 0.๕๓๘ \quad D.W. = ๒.๔๔$$

$$S.E. = ๑๙๕๑.๖๑ \quad F = ๑๔๓.๑๓๓$$

แบบจำลองเงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับปริมาณเงินฝากทั้งหมด ค่าของสัมประสิทธิ์ที่ได้รับคือ 0.0๒๘๕ แสดงว่าในกรณีที่เงินฝากซึ่งเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๑ ล้านบาท การถือสินทรัพย์ชนิดนี้จะเท่ากับ 0.0๒๘๕ ล้านบาทหรือประมาณร้อยละ ๒ ซึ่งต่างจากเงินสำรองตามกฎหมายที่ทางการได้กำหนดให้ดำรงเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒ และถือเงินสดในมือไม่เกินร้อยละ ๒.๕ เท่ากับว่าให้ธนาคารพาณิชย์ถือไว้อย่างน้อยร้อยละ ๔.๕ ของเงินฝากทั้งหมด แสดงว่าในขณะที่เงินฝากเพิ่มสูงขึ้นนั้นธนาคารพาณิชย์ในบางขณะอาจถือเงินสดในมือและ

** การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.0๕

* การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.๑

เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยน้อยกว่าที่ทางการกำหนดไว้ก็ได้ นอกจากจะสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากแล้ว การถือสินทรัพย์ประเภทนี้ยังมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลังโดยสัมพันธ์ของตัวแปรนี้มีค่าเท่ากับ ๔๙๖.๐๒ กล่าวคือถ้าอัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลังสูงขึ้น จะสามารถชักจูงให้ธนาคารหันมาลงทุนซื้อตัวเงินคลังซึ่งเป็นหลักทรัพย์ระยะสั้นมากขึ้น ทำให้ถือเงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยลดน้อยลงได้ อย่างไรก็ตามตัวแปรนี้แม้ว่าทิศทางจะสอดคล้องกับที่คาดหมายไว้แต่ค่าของสถิติ t ยังอยู่ในระดับต่ำ

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยแตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าตัวแปรอิสระเงินฝากทั้งหมด (DT) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙๕ % นอกจากนี้ตัวแปรอิสระอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารแห่งประเทศไทย (IBOT) มีระดับนัยสำคัญเท่ากับ ๐.๑ หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙๐ % สมการถดถอยเชิงเส้นนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๙๓.๘ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๒.๔๔ แสดงว่าไม่เกิดปัญหา autocorrelation แสดงว่าค่าคาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

สมการเงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี (LD)

$$LD = - ๓๖๘๑๕.๘๘ + ๖๓๑๐๑.๐๖GDP + ๒๓๓๘๘.๑๕(ILD-IGB)$$

$$(-๐.๑๔) \quad (๓.๓๖)^{**} \quad (๐.๓๓)$$

$$R^2 = ๐.๖๒๒๑ \quad D.W. = ๐.๘$$

$$S.E. = ๑๕๑๕๑.๕ \quad F = ๕.๓๔$$

ในแบบจำลองเงินให้กู้เบิกเกินบัญชีมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๖๓๑๐๑.๐๖ หมายความว่าหากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นร้อยละ ๑ จะทำให้ปริมาณการให้กู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ ๖๓๑๐๑.๐๖ ล้านบาท ในกรณีของตัวแปรที่แสดงผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้กับอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลพบว่ามีทิศทางความสัมพันธ์ในทางเดียวกับปริมาณการให้กู้เบิกเกินบัญชี ซึ่งหมายความว่าธนาคารพาณิชย์จะพิจารณาเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้มีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลหรือไม่ยิ่งความแตกต่างมากเท่าใดก็ยิ่งจูงใจที่จะปล่อยให้กู้มากขึ้นเท่านั้น สำหรับในแบบจำลองนี้ตัวแปรผลต่างอัตราดอกเบี้ยนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๒๓๘๓๘.๑๕๓ ซึ่งหมายความว่าถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้เบิกเกินบัญชีเพิ่มสูงขึ้น ๒๓๘๓๘.๑๕๓ ล้านบาท

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากขึ้นแตกต่างกันไปนั้นแสดงว่าตัวแปรอิสระผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีค่าสัมประสิทธิ์ทางสถิติเท่ากับ ๐.๑ ส่วนตัวแปรอิสระผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้กับอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๖๒.๒๑ โดยมีค่า *Derbin Watson* เท่ากับ ๐.๕ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๑.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา *autocorelation* นั่นคือการที่ค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการปริมาณการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินภายในประเทศ (DC)

$$DC = -๓๘๘๓๖.๔๔ + ๑๔๕๓.๕๘GDP + ๑.๒๔DC_{t-1} + ๑๔๕๕.๔๔ILD$$

$$(-0.๓๘) \quad (0.๓๔๕๔) \quad (0.๓๑๓)^{***} \quad (0.๕๓๓๒)$$

$$R^2 = 0.๕๓๖0 \quad D.W. = ๒.๕๖$$

$$S.E. = ๑๑๕๕๔.๓๘ \quad F = ๘๑.๕๖$$

การซื้อลดประเภทนี้มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินในประเทศในปีที่แล้ว ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศมีค่าเท่ากับ ๑๔๕๓.๕๘ หมายความว่าถ้าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับร้อยละ ๑ โดยให้ปัจจัยอื่นคงที่แล้วจะมีผลทำให้การซื้อลดประเภทนี้เพิ่มขึ้นเท่ากับ ๑๔๕๓.๕๘ ล้านบาท

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากขึ้นแตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าตัวแปรอิสระการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินภายในประเทศเมื่อปีที่แล้ว (DC_{t-1}) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีค่านับสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕ ส่วนตัวแปรอิสระผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๕๓.๖๐ โดยมีค่า Durbin Watson เท่ากับ ๒.๕๖ ซึ่งมีค่ามากกว่า ๒.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorrelation นั่นคือการที่ค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

*** การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕

** การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๑

สมการตัวสัญญาณใช้เงินเพื่อการนำเข้า (DM)

$$DM = ๘๔๐๔.๔๐ + ๑๓.๒๒๒M - ๓๔๑.๕๔ILD$$

$$(๒.๔๓)^{***} \quad (๖.๖๓)^{***} \quad (-๑.๓๖)^*$$

$$R^2 = ๐.๕๑๐ \quad D.W. = ๑.๓๔$$

$$S.E. = ๑๑๕๐.๐๑ \quad F = ๓๖.๑๐๕๕$$

ในแบบจำลองนี้การซื้อลดตัวสัญญาณใช้เงินเพื่อการส่งออกมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับปริมาณนำเข้าและสัมประสิทธิ์ตัวแปรนี้มีค่าเท่ากับ ๑๓.๒๒ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าหากปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น ๑ ล้านบาทจะทำให้การซื้อลดประเภทนี้เพิ่มขึ้นเท่ากับ ๑๓.๒๒ ล้านบาท สำหรับความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ต่อการซื้อลดประเภทนี้ มีค่าเป็นลบแสดงว่าเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้เพิ่มขึ้น อาจจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ลดการซื้อลดประเภทนี้ลงก็ได้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากค่าสถิติ t ไม่มีนัยสำคัญในระดับความเชื่อมั่นสูง จึงไม่อาจสรุปได้อย่างหนักแน่น

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากขึ้นแต่แตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าตัวแปรอิสระปริมาณการนำเข้า (M) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุดคือมีระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙๕ % นอกจากนี้ตัวแปรอิสระอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ (ILD) มีระดับนัยสำคัญเท่ากับ ๐.๑ หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙๐ % สมการถดถอยเชิงเส้นนี้สามารถ

** การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕

* การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๑

อธิบายได้ร้อยละ ๕๑.๐ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๑.๓๔ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๑.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorelation แสดงว่าค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออก (DX)

$$DX = ๑๓๕๘.๘๘ + ๓๕.๘๓X$$

$$R^2 = ๐.๕๕ \quad D.W. = ๐.๘๓$$

$$S.E. = ๑๒๘๕.๓๖ \quad F = ๑๓๘.๘๘$$

ในแบบจำลองการซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการส่งออกมีความสัมพันธ์เป็นไปในทางเดียวกันกับปริมาณการส่งออกสินค้า จากการพิจารณาค่าสถิติ t พบว่าปริมาณการส่งออกมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงพอที่จะสรุปได้ว่าหากกำหนดให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๑ ล้านบาท จะมีผลทำให้ปริมาณการซื้อลดตัวใช้เงินเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๓๕.๘๓ ล้านบาท

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยแตกต่างกันไป นั่นแสดงว่าตัวแปรอิสระปริมาณการส่งออก (X) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญ

- * การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕
- * การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๑

๐.๐๕ หรือมีค่าความเชื่อมั่น ๙๕ % สมการถดถอยเชิงเส้นนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๙๕.๐ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๐.๘๓ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๑.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorelation แสดงว่าค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการพันธบัตรรัฐบาล (GB)

$$GB = -๕๕๓๘๘๓.๙๕ + ๙๑.๑๓L + ๖๒๙.๓๓(IGB-ITB) + ๐.๕๘FD$$

$$(-๒.๙๑๓๓)^{***} \quad (๓.๐๔)^{***} \quad (๐.๑๔๓๘) \quad (๒.๓๕)^{***}$$

$$R^2 = ๐.๙๐๕ \quad D.W. = ๑.๓$$

$$S.E. = ๑๓๒๔๒ \quad F = ๑๙.๒๓$$

ในแบบจำลอง การถือพันธบัตรรัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับเงินฝากที่หักสำรองแล้ว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๐.๕๘๘๕ แสดงว่าถ้าให้ตัวแปรอื่นคงที่ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๑ ล้านบาทอาจจะทำให้มีการถือพันธบัตรเพิ่มขึ้นเท่ากับ ๐.๕๘๘๕ ล้านบาท ในด้านอัตราดอกเบี้ยการถือพันธบัตรรัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลกับอัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลัง ค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณได้คือ ๖๒๙.๓๓ แสดงว่าในการถือหลักทรัพย์รัฐบาลนี้ธนาคารพาณิชย์พิจารณาอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลังด้วย

*** การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕

* การมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๑

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยแตกต่างกันไปนั้นแสดงว่าตัวแปรอิสระปริมาณเงินกู้ (L) และตัวแปรอิสระเงินฝากที่หักสำรองตามกฎหมายแล้ว (FD) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม มีค่านับสำคัญทางสถิติเท่ากับ ๐.๐๕ ส่วนตัวแปรอิสระผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยขั้นบันไดรัฐบาลกับอัตราดอกเบี้ยตัวเงินคลังไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๕๔.๐ โดยมีค่า Derbin Watson เท่ากับ ๑.๓ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๒.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorelation นั่นคือการที่ค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

สมการตัวเงินคลัง (TB)

$$TB = -0.0745.62 + 0.51L - 0.02FD$$

(-0.1๖)
(0.๑๘)
(-0.๒๓)

$$R^2 = 0.0๑ \quad D.W. = ๑.0$$

$$S.E. = - \quad F = -$$

จากแบบจำลองค่าที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้ศึกษาได้ตั้งไว้ เนื่องจากจำนวนของข้อมูลที่ทำการศึกษาน้อยเกินไป

สมการดังกล่าวเป็นสมการถดถอยเชิงเส้นตรง นั่นคือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยแตกต่างกันไป แต่จากสมการดังกล่าวไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดเลยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ สมการถดถอยนี้สามารถอธิบายได้ร้อยละ ๑.๐ แสดงว่าสมการที่ได้ไม่มีความน่าเชื่อถือเลยนอกจากนี้ค่า Derbin Watson เท่ากับ ๑.๐ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ๒.๕ แสดงว่าเกิดปัญหา autocorelation นั่นคือการที่ค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน

บทที่ ๔

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ปัญหาที่ประเทศด้อยพัฒนากำลังประสบกันอยู่มากในขณะนี้คือปัญหาในด้านการขาดแคลนเงินทุนสำหรับใช้ในการพัฒนาประเทศ จนทำให้ต้องนำเงินทุนเข้ามาจากต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาที่ตามมามากมายด้วยกัน ภาวะการณ์เช่นนี้เกิดจากนโยบายของประเทศเหล่านั้นที่กำหนดให้อัตราดอกเบี้ยมีระดับต่ำ โดยหวังว่าจะชักนำให้เกิดมีการลงทุนมากขึ้น แต่จากปรากฏการณ์ของหลายประเทศได้ชี้ให้เห็นว่านโยบายดังกล่าวกลับทำให้ประชาชนมาถือเงินไว้ หรือเปลี่ยนไปถือสินทรัพย์ถาวรอื่นโดยเฉพาะเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น สภาพการณ์เช่นนี้เรียกว่า "ความกดทางการเงิน" (Financial Repression) ซึ่ง E.S. Shaw, R.I. McKinnen และอีกหลายท่านได้เสนอวิธีการแก้ปัญหาไว้ว่าควรมีการยกเพดานอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นโดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เพื่อระดมเงินออมเข้าสู่สถาบันการเงิน อันจะทำให้เกิดการจัดสรรเงินทุนไปยังแหล่งที่ขาดแคลนเงินทุนอย่างถูกต้อง

สำหรับกรณีของประเทศไทย ได้ประสบกับปัญหาขาดแคลนเงินทุนเช่นกัน ทำให้การกั้มเงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะกู้จากเอกชนหรือรัฐบาลมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ อันเป็นผลให้เงินออมในสถาบันการเงินโดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์มีน้อยแล้ว ความขาดแคลนของเงินทุนจึง

ไม่อาจจะแก้ไขได้ จนทำให้บางครั้งเกิดปัญหารุนแรงเกิดขึ้นได้อย่างเช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิกฤติการณ์เงินตึงตัวในช่วงปี ๒๕๒๒ อย่างไรก็ตาม ในระยะหลังผู้วางนโยบายด้านการเงิน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยมากขึ้น สังเกตเห็นได้จากในช่วงหลังปีพ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ทางการได้ประกาศปรับอัตราดอกเบี้ยไปหลายครั้ง แม้ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงตามหลังเหตุการณ์หรือสภาวะแวดล้อมก็ตาม แต่ก็สามารถบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นได้บ้าง

จากการพิจารณาถึงวิวัฒนาการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้พบว่าธนาคารพาณิชย์ได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งถือว่าเป็นระยะของธนาคารสมัยใหม่กระทั่งในปัจจุบัน ธนาคารได้เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญที่สุดในระบบการเงินของประเทศไทยเมื่อเป็นเช่นนี้การแก้ปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ซึ่งจะกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น เพื่อดึงดูดเงินออมเข้าสู่สถาบันการเงินนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่สำคัญที่สุดในการทำหน้าที่ยังกล่าว การศึกษาครั้งนี้จึงได้ศึกษาพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย เพื่อเป็นแนวทางในการวางนโยบายด้านอัตราดอกเบี้ยโดยเฉพาะที่มีต่อธนาคารพาณิชย์

สำหรับปัญหาในการศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยการศึกษานี้ได้สร้างหุ่นจำลองขึ้นเป็นสมการโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สินของระบบธนาคารพาณิชย์โดยแบ่งเป็นส่วนย่อย๒ส่วนคือด้านแหล่งที่มาของเงินทุนและด้านการใช้เงินทุนตัวเลขใช้เป็นรายปีตั้งแต่ปี ๒๕๒๔-๒๕๓๓ ในการคำนวณใช้เทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) ผลของการประมาณพบว่ามีทิศทางส่วนใหญ่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสมการส่วนใหญ่เกิดปัญหา Auto Correlation แสดงว่าค่าคาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้บางสมการยังไม่น่าเชื่อถือเพราะมีค่า R^2 ต่ำกว่า ๐.๕๐ หรือสมการสามารถอธิบายได้ต่ำกว่า ๕๐ % โดยเฉพาะสมการตัวเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นประโยชน์ประการใดไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลังที่สมการสามารถอธิบายได้ ๑ % เท่านั้น แสดงว่าสมการไม่น่าเชื่อถือเลย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยในระบบธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะศึกษาจากตัวแปรอิสระที่มีผลกระทบต่อตัวแปรตาม โดยการตั้งสมมติฐาน บางสมการก็เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางสมการก็ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้ได้ซึ่งมาข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคั้งต่อไปดังต่อไปนี้

๑. การแก้ปัญหา autocorelation โดยการเพิ่มจำนวนตัวอย่างข้อมูลในการศึกษา
๒. การแก้ปัญหาความสามารถในการอธิบายสมการ (R^2) โดยการเพิ่มจำนวนตัวอย่างข้อมูลในการศึกษา
๓. การแก้ปัญหาสมการตัวเงินคลัง ควรมีการกำหนดตัวแปร Dummy ให้กับตัวแปรปริมาณตัวเงินคลังโดยปีที่มีข้อมูลกำหนดให้เป็น ๑ และปีที่ไม่มีข้อมูลให้เป็น ๐ และใช้โปรแกรม SPSS/PC+ ในการประมวลผลเพราะโปรแกรม TSP ไม่สามารถประมวลผลในกรณีที่มีตัวแปร Dummy ได้

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มศึกษาเรื่องระดมเงินออม ธนาคารแห่งประเทศไทย. ๒๕๓๕. การเงินธนาคาร. ปีที่ ๑๑ (ฉบับที่ ๑๒๒) : น. ๑๕๘.

นิมิตร นนทพันธุ์. ๒๕๒๔. "กลยุทธ์ในการระดมเงินทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ". เศรษฐกิจไทย อดีตและอนาคต. กรุงเทพมหานคร : บางกอกการพิมพ์.

นิรนาม. ๒๕๓๕. "รายงานสถานการณ์ธนาคารพาณิชย์". การเงินธนาคาร. ปีที่ ๑๑ (ฉบับที่ ๑๒๒) : น. ๑๓๘.

นิรนาม. ๒๕๒๑. "ประวัติการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย". หนังสือที่ระลึกครบรอบ ๓๐ ปี. กรุงเทพมหานคร. ห้างหุ้นส่วนจำกัด คิวพร : น. ๖๒-๖๓.

ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย. ๒๕๓๓. รายงานประจำปี. กรุงเทพฯ. : น. ๕๖.

เรียงชัย มหระกานนท์. ๒๕๒๑. การเงินการธนาคารในประเทศไทยพร้อมภาคทฤษฎี. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : น. ๑๕๘.

_____ . ๒๕๒๓. "ทศวรรษแห่งการพัฒนาแก้ปัญหาการปรับตัว
ภายใต้การแปรปรวนของธนาคารพาณิชย์". วารสารธนาคาร : น.
๘-๒๕.

สุรักษ์ บุนนาคและวณิ น้อยเกียรติกุล. ๒๕๓๒. ไทยวิวัฒนาการพาณิชย์. กรุงเทพฯ.
การเงินการธนาคาร : น. ๓๓ ๑๔๓-๑๔๔.

สำนักที่ปรึกษาเศรษฐกิจ เครือเจริญโภคภัณฑ์. ๒๕๓๓. ปัจจัยที่มีผลต่อการ
เปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

สถาพร ชินะจิตร. ๒๕๑๓. "การปรับปรุงแบบจำลองของธนาคารพาณิชย์ใน
ประเทศไทย". ธนาคารแห่งประเทศไทย. อัดสำเนา.

โอฬาร ไชยประวัติและศิริ กาญจนรัตน์. ๒๕๒๐. "แบบจำลองภาคการเงิน
ในประเทศไทย". รายงานการดำเนินงานวิจัยการเงินธนาคารแห่ง
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

โอฬารและคณะ. ๒๕๒๑. "แบบจำลองเศรษฐกิจไทย". ธนาคารแห่งประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is DD

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	24702.992	25627.621	0.9639206	0.372
GDP	3337.6041	1176.8806	2.8359752	0.030
ITD	-758.93876	1854.7046	-0.4091966	0.697
IFL	-107.15044	954.74096	-0.1122299	0.914

R-squared	0.740936	Mean of dependent var	42084.66
Adjusted R-squared	0.611404	S.D. of dependent var	14076.15
S.E. of regression	8774.716	Sum of squared resid	4.62D+08
Durbin-Watson stat	1.283150	F-statistic	5.720101
Log likelihood	-102.4316		

Covariance Matrix

C,C	6.57D+08	C,GDP	-34733605
C,ITD	-44990347	C,IFL	5975509.
GDP,GDP	17991277	GDP,ITD	1405049.
GDP,IFL	777599.7	ITD,ITD	3439929.
ITD,IFL	401707.5	IFL,IFL	911530.3

Residual Plot

obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
2524	-4489.85	30392.5	34882.4
2525	1162.70	29255.5	28092.8
2526	-11483.9	28387.9	39871.8
2527	-5117.90	33349.8	38467.7
2528	3581.34	30540.8	26959.5
2529	3647.44	37496.1	33848.7
2530	1383.05	52023.1	50640.0
2531	-6794.83	55880.5	62675.3
2532	4357.29	61323.0	56965.7
2533	13754.7	62197.4	48442.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is SD

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	62899.162	229282.89	0.2743299	0.793
GDP	26455.787	13486.713	1.9616186	0.097
IFL	-3504.9803	10564.049	-0.3317838	0.751
PRO1	22768.645	54094.796	0.4209027	0.688

R-squared	0.647848	Mean of dependent var	186463.2
Adjusted R-squared	0.471773	S.D. of dependent var	127430.4
S.E. of regression	92615.46	Sum of squared resid	5.15D+10
Durbin-Watson stat	1.045883	F-statistic	3.679372
Log likelihood	-125.9974		

Covariance Matrix

C,C	5.26D+10	C,GDP	-2.72D+09
C,IFL	7.18D+08	C,PRO1	1.15D+10
GDP,GDP	1.82D+08	GDP,IFL	-52980646
GDP,PRO1	-5.25D+08	IFL,IFL	1.12D+08
IFL,PRO1	2.73D+08	PRO1,PRO1	2.93D+09

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
:	:	*	:	2524	-55349.0	38633.8	93982.8
:	:	*	:	2525	-4242.58	61695.5	65938.1
:	*	:	:	2526	-80972.9	95477.8	176451.
:	:	*	:	2527	-49550.4	106045.	155595.
:	:	*	*	2528	44927.5	117101.	72173.6
:	:	*	*	2529	35840.3	164109.	128268.
:	:	*	:	2530	-31449.6	234172.	265622.
:	*	:	:	2531	-76847.1	283471.	360318.
:	:	*	:	2532	56427.3	365501.	309074.
:	:	*	*	2533	161217.	398427.	237210.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is TD

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	-403077.76	102550.17	-3.9305420	0.008
ITD	10364.262	7131.7689	1.4532527	0.196
IFL	-7460.2068	4354.3130	-1.7132914	0.137
HS	34.467904	2.1434288	16.080732	0.000

R-squared	0.979372	Mean of dependent var	459227.0
Adjusted R-squared	0.969059	S.D. of dependent var	236864.0
S.E. of regression	41664.77	Sum of squared resid	1.04D+10
Durbin-Watson stat	1.423774	F-statistic	94.95750
Log likelihood	-118.0094		

Covariance Matrix

C,C	1.05D+10	C,ITD	-6.33D+08
C,IFL	27488613	C,HS	-161414.0
ITD,ITD	50862128	ITD,IFL	-8916809.
ITD,HS	5600.813	IFL,IFL	18960041
IFL,HS	-721.0175	HS,HS	4.594287

Residual Plot

obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
2524	16656.7	188672.	172015.
2525	-30450.4	231406.	261857.
2526	-31787.9	282879.	314667.
2527	-19883.0	358433.	378316.
2528	40401.7	409402.	369000.
2529	45316.5	426079.	380762.
2530	19633.0	464429.	444796.
2531	-30771.6	552130.	582901.
2532	-41607.9	702951.	744559.
2533	32492.9	975889.	943396.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is BBO7

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	53837.224	5185.4380	10.382387	0.000
PRO2	2393.5530	1275.9382	1.8759161	0.103
PRO3	-1776417.6	392742.11	-4.5231147	0.003

R-squared	0.745701	Mean of dependent var	33161.81
Adjusted R-squared	0.673044	S.D. of dependent var	12327.68
S.E. of regression	7048.979	Sum of squared resid	3.48D+08
Durbin-Watson stat	2.046599	F-statistic	10.26331
Log likelihood	-101.0124		

Covariance Matrix

C,C	26888768	C,PRO2	1195747.
C,PRO3	-1.81D+09	PRO2,PRO2	1628018.
PRO2,PRO3	-1.81D+08	PRO3,PRO3	1.54D+11

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
:	:	*	:	2524	-217.544	20156.8	20374.3
:	:	*	:	2525	466.216	20919.1	20452.9
:	:	*	:	2526	-722.365	23366.8	24089.2
:	*	:	:	2527	-3951.00	24275.5	28226.5
:	*	:	:	2528	-2670.98	26103.0	28774.0
:	:	*	:	2529	916.163	33631.9	32715.7
:	:	*	:	2530	4105.72	42030.7	37925.0
:	:	:	*	2531	14716.9	57573.5	42856.6
*	:	:	:	2532	-8566.25	41220.6	49786.8
:	*	:	:	2533	-4076.89	42340.2	46417.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is NCH

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	11818.688	3429.5545	3.4461292	0.011
DT	0.0285684	0.0020475	13.952724	0.000
ITB	-596.02936	300.77560	-1.9816413	0.088

R-squared	0.978217	Mean of dependent var	26715.70
Adjusted R-squared	0.971994	S.D. of dependent var	11661.79
S.E. of regression	1951.616	Sum of squared resid	26661636
Durbin-Watson stat	2.449354	F-statistic	157.1773
Log likelihood	-88.17014		

Covariance Matrix

C,C	11761844	C,DT	-5.481493
C,ITB	-948310.3	DT,DT	4.19D-06
DT,ITB	0.323434	ITB,ITB	90465.96

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
:	:	*	:	2524	882.938	13090.1	12207.2
:	*	:	:	2525	-365.973	15172.5	15538.5
*	:	:	:	2526	-2308.37	15027.0	17335.4
:	:	*	:	2527	949.471	21643.9	20694.4
:	:	*	:	2528	1050.64	22548.7	21498.1
:	*	:	:	2529	-349.598	26289.3	26638.9
:	:	*	:	2530	1774.91	32814.5	31039.6
:	*	:	:	2531	106.185	33912.2	33806.0
*	:	:	:	2532	-3479.34	36842.3	40321.6
:	:	*	:	2533	1739.13	49816.5	48077.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is DC

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	-38876.441	48731.301	-0.7977715	0.455
GDP	1457.5866	1945.0024	0.7494009	0.482
DC(-1	1.2576735	0.1219426	10.313649	0.000
ILD	1459.4522	2528.4911	0.5772028	0.585

R-squared	0.976065	Mean of dependent var	121097.6
Adjusted R-squared	0.964098	S.D. of dependent var	61198.69
S.E. of regression	11595.79	Sum of squared resid	8.07D+08
Durbin-Watson stat	2.569894	F-statistic	81.56115
Log likelihood	-105.2192		

Covariance Matrix

C,C	2.37D+09	C,GDP	-53941496
C,DC(-1	-1678.079	C,ILD	-1.21D+08
GDP,GDP	3783034.	GDP,DC(-1	-115.4033
GDP,ILD	2458699.	DC(-1,DC(-1	0.014870
DC(-1,ILD	73.03367	ILD,ILD	6393267.

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
:	:	*	:	2524	6334.49	59723.4	53388.9
:	*	:	:	2525	-4150.31	62814.2	66964.5
:	:	*	:	2526	700.588	74596.6	73896.0
:	*	:	:	2527	-5501.15	84425.0	89926.1
:	:	*	:	2528	-681.642	95321.9	96003.5
:	*	:	:	2529	-6572.77	101279.	107852.
:	:	:	*	2530	16763.7	135982.	119218.
:	*	:	:	2531	-4836.91	163448.	168285.
*	:	:	:	2532	-14601.4	187646.	202247.
:	:	:	*	2533	12545.4	245740.	233194.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533

10 Observations

LS // Dependent Variable is DM

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	8405.5070	3401.3657	2.4712153	0.043
M	13.222473	2.0766590	6.3671854	0.000
ILD	-351.94430	199.55736	-1.7636247	0.121

R-squared	0.911638	Mean of dependent var	8144.030
Adjusted R-squared	0.886392	S.D. of dependent var	3530.646
S.E. of regression	1190.031	Sum of squared resid	9913212.
Durbin-Watson stat	1.354916	F-statistic	36.10997
Log likelihood	-83.22335		

Covariance Matrix

C,C	11569289	C,M	-4601.373
C,ILD	-661160.6	M,M	4.312513
M,ILD	204.0549	ILD,ILD	39823.14

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
*	:	:	:	2524	-1170.77	3974.00	5144.77
:	*	:	:	2525	-662.736	4329.70	4992.44
:	*	:	:	2526	-834.015	5091.20	5925.22
:	:	*	:	2527	580.507	6249.00	5668.49
:	:	:	*	2528	1279.66	7344.80	6065.14
:	:	:	:	2529	1981.13	8886.80	6905.67
:	*	:	:	2530	-838.294	8019.50	8857.79
:	:	*	:	2531	-182.129	10759.1	10941.2
:	*	:	:	2532	-693.377	11945.7	12639.1
:	:	*	:	2533	540.022	14840.5	14300.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is DX

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	1798.8971	861.66867	2.0876901	0.070
X	35.876647	2.6756364	13.408641	0.000

R-squared	0.957400	Mean of dependent var	11986.43
Adjusted R-squared	0.952075	S.D. of dependent var	5871.431
S.E. of regression	1285.367	Sum of squared resid	13217343
Durbin-Watson stat	0.873761	F-statistic	179.7916
Log likelihood	-84.66166		

Covariance Matrix

C,C	742472.9	C,X	-2032.878
X,X	7.159030		

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
*	:	:	:	2524	-2284.77	4902.80	7187.57
:	*	:	:	2525	-1140.31	6298.40	7438.71
:	:	*	:	2526	228.501	7233.10	7004.60
:	:	:	*	2527	1516.30	9539.80	8023.50
:	:	*	:	2528	764.149	9440.60	8676.45
:	*	:	:	2529	7.15909	10111.5	10104.3
:	:	*	:	2530	789.774	13283.5	12493.7
:	:	:	*	2531	1483.65	17604.5	16120.9
:	*	:	:	2532	-628.899	19463.5	20092.4
:	*	:	:	2533	-735.558	21986.6	22722.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 10 Observations
 LS // Dependent Variable is GB

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	-553987.95	189865.25	-2.9177955	0.027
L	91.173532	29.893771	3.0499174	0.023
PRO9	629.37748	4373.6700	0.1439015	0.890
FD	0.5885858	0.2504031	2.3505532	0.057

R-squared	0.905995	Mean of dependent var	86548.15
Adjusted R-squared	0.858992	S.D. of dependent var	35264.90
S.E. of regression	13242.32	Sum of squared resid	1.05D+09
Durbin-Watson stat	1.300348	F-statistic	19.27542
Log likelihood	-106.5470		

Covariance Matrix

C,C	3.60D+10	C,L	-5663719.
C,PRO9	-2.01D+08	C,FD	32989.12
L,L	893.6376	L,PRO9	37291.36
L,FD	-5.363631	PRO9,PRO9	19128989
PRO9,FD	-37.14144	FD,FD	0.062702

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
*	:	:	:	2524	-20278.2	30789.1	51067.3
:	:	*	:	2525	-4820.47	45829.4	50649.9
:	:	:	*	2526	10053.7	51858.8	41805.1
:	:	:	*	2527	4281.74	74640.9	70359.2
:	:	*	:	2528	-3468.67	76947.8	80416.5
:	:	:	*	2529	18577.6	102357.	83779.1
:	:	:	*	2530	7901.97	114932.	107030.
:	:	*	:	2531	-4060.40	123129.	127189.
:	:	:	*	2532	-305.666	124679.	124984.
:	:	*	:	2533	-7881.60	120319.	128201.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SMPL 2524 - 2533
 7 Observations
 LS // Dependent Variable is TB

VARIABLE	COEFFICIENT	STD. ERROR	T-STAT.	2-TAIL SIG.
C	-10679.627	65056.165	-0.1641601	0.878
L	1.9193786	10.292794	0.1864779	0.861
FD	-0.0229654	0.0976986	-0.2350635	0.826

R-squared	0.014031	Mean of dependent var	1179.929
Adjusted R-squared	-0.478953	S.D. of dependent var	1919.681
S.E. of regression	2334.567	Sum of squared resid	21800818
F-statistic	0.028461	Log likelihood	-62.26299

Covariance Matrix

C,C	4.23D+09	C,L	-669294.8
C,FD	5486.466	L,L	105.9416
L,FD	-0.881747	FD,FD	0.009545

Residual Plot				obs	RESIDUAL	ACTUAL	FITTED
:	:	*	:	2524	-1363.95	85.1000	1449.05
:	:	*	:	2525	-1171.93	125.000	1296.93
:	:	*	:	2526	44.9693	912.000	867.031
:	:	*	:	2527	3972.54	5251.30	1278.76
:	:	*	:	2528	-1271.04	34.6000	1305.64
:	:	*	:	2529	651.754	1850.60	1198.85
:	:	*	:	2532	-862.341	0.90000	863.241

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้